

what's next?

*Occupy everything! Το θερμό φθινόπωρο
των καταλήψεων στις ΗΠΑ*

κατάληψη πατισίων 61 & σκαραμαγκά

The Most Important Thing in the World

(από τον τίτλο άρθρου της *The Occupied Wall Street Journal*)

 έσα Σεπτέμβρη. Μια αέρινη γυναικεία φιγούρα χορεύει πάνω σε έναν μαινόμενο ταύρο. Και σε δεύτερο πλάνο, αδρό σαν να προβάλλει μέσα από την ομίχλη, ένα μπλοκ διαδηλωτών με κράνη, μάσκες και παλούκια που επιτίθεται· μια φωτογραφία από τις συγκρούσεις της Αθήνας. Στον απόηχο της λονδρέζικης εξέγερσης, η πρώτη αφίσα του *Occupy Wall Street* άθροιζε τη χορεύτρια, τον ταύρο και τον αντιεξουσιαστικό/αναρχικό χώρο στην Ελλάδα για να θέσει το ρητορικό ερώτημα: *What is our one demand?* Και η (προφανής) απάντηση: η κατάληψη της καρδιάς της καπιταλιστικής μηχανής!

Ένα ερώτημα και μια απάντηση που εξαρχής έριχναν μια ευρύτερη ματιά στον κόσμο. Όχι μόνο στο κίνημα αντίστασης στον ελλαδικό χώρο (στο οποίο οι αναφορές ήταν διαρκείς), αλλά σε όλο το τόξο των εξεγέρσεων που διέσχισε την αραβική θάλασσα και τη βορειοαφρικανική ακτή για να εμπνεύσει κινητοποιήσεις και συγκρούσεις στον ευρωπαϊκό χώρο (αλλά επίσης στο Ισραήλ και την Ινδία) και να μεταλαμπαδευτεί στην αμερική. *We, the people* έγραφε το κεντρικό πανό στη Νέα Υόρκη, *Revolt* απαντούσε το Όκλαντ, *We are the 99%* σείονταν τα πλακάτ σε εκατοντάδες μητροπολιτικά κέντρα, πόλεις και κοινότητες των ΗΠΑ καθώς το κίνημα των καταλήψεων εξαπλωνόταν ταχύτατα από την ανατολική στη δυτική ακτή.

Occupy everything! Στο κέντρο του κινήματος, η πρακτική της μόνιμης κατάληψης του μητροπολιτικού πυρήνα των πόλεων έφερνε έναν αέρα από την πλατεία Ταχρίρ στη σκιά των πάρκων που περιστοιχίζαν οι ουρανο-

ξύστες. Και η αμερικάνικη πόλη, επιτομή μιας πολεοδομίας που παραδίδει το κέντρο του αστικού χώρου στην κυκλοφορία του χρήματος και του εμπορεύματος, έζησε ανεπανάληπτες στιγμές, ολοκληρωτικά ξένες στην ιστορία και τη δομή της. Κάτω από τις γεμάτες χρώματα τεντουπόλεις που εμφανίστηκαν στα κατελημμένα πάρκα και τις πλατείες άνθισε η πολύχρωμη πραγματικότητα του κινήματος. Συλλογικές κουζίνες, ελευθερικά σχολεία, θεατρικές και μουσικές κολεκτίβες, εργαστήρια, εναλλακτικά κέντρα πληροφόρησης, κοινοκτημοσύνη, ανοιχτές συνελεύσεις χιλιάδων ανθρώπων· μια πραγματική ρήξη με τον φεραμαλισμό και την κανονικότητα του αστικού κόσμου. *Happy Birthday Oakland Commune* έγραφε το πανό της γιορτής που στήθηκε στο Όκλαντ όταν η κατάληψη της Oscar Grant Plaza έκλεισε τον ένα μήνα από τη δημιουργία της. Η κομμούνα, κορυφαία στιγμή της επαναστατικής ιστορίας του 19ου αιώνα, μοιάζει να επιστρέφει ως εμπειρία του παρόντος και πρόταγμα του μέλλοντος στον 21ο αιώνα, ένα νήμα για την αφήγηση της ιστορίας και τη νοηματοδότηση του κόσμου που τα τελευταία χρόνια ένωσε την Οακάκα στο Μεξικό με την εξέγερση στην Αθήνα του 2008 και το Όκλαντ αυτού του φθινοπώρου. Ένα φάντασμα πλανιέται πάνω από τον πλανήτη...

Βέβαια η πραγματικότητα δεν είναι –δεν ήταν ποτέ– ανέφελη. Ότι συγκρότησε αυτή τη στιγμή του αμερικάνικου κινήματος δεν υπήρξε μόνο η εξέγερση και τα προτάγματα της επανάστασης, αλλά επίσης, απόλυτα διαφανή και ορατά, ο πασιφισμός, ο εναλλακτισμός και ο ρεφορμισμός σε κάθε ποικιλία και έκφρασή τους. Έτσι κεντρώοι μεταρρυθμιστές που ζητούσαν αυξημένη φορολόγηση των πλουσίων και οπαδοί του Δημοκρατικού Κόμματος που ονειρεύτηκαν το (εξω)θεσμικό αντίπαλον δέος του Tea Party βρέθηκαν πλάι-πλάι με τις γραμμές της αδιαμεσολάβητης σύγκρουσης και της εξέγερσης σε μια βεντάλια στάσεων και αντιλήψεων που περιελάμβανε τα πάντα μέσα στον πληθωρικό χαρακτήρα της αμερικάνικης αριστεράς. Η πολυχρωμία, εγγενής στα κινήματα αντίστασης που ξεδιπλώνονται τον τελευταίο χρόνο από την αραβική θάλασσα μέχρι τις παρυφές της Δύσης, μοιάζει να αντικατοπτρίζει τη μετεωρική ακόμη κίνηση στο ζύγι της ιστορίας.

Είναι ακριβώς αυτή η συνθήκη αμφισημίας στο περιεχόμενο και τα προτάγματα που πυροδότησε και την επαμφοτερίζουσα στάση της εξουσίας. Είναι δεδομένο: υπήρχε ένα πραγματικό σημείο διαμεσολάβησης, απόπειρες έγερσης μηχανισμών αφομοίωσης και επανασυγκρότησης της κοινωνικής συναίνεσης. Η έκφραση συμπάθειας προς το κίνημα τόσο από ένα τμήμα της πολιτικής εξουσίας –δημαρχιακής, πολιτειακής και ομοσπονδιακής– όσο και από τις μεγαλύτερες εφημερίδες του συστή-

ματος έστελνε εξαρχής ανησυχητικά μηνύματα. Στην πορεία, βέβαια, τα πράγματα θα άλλαζαν...

Ήδη από τον Οκτώβρη, οι συλλήψεις και οι κατασταλτικές επιχειρήσεις της αστυνομίας πύκνωσαν, όμως το αποφασιστικό σημείο κρίσης ήταν μάλλον το Όκλαντ. Η κήρυξη γενικής απεργίας στην πόλη στις 2 Νοέμβρη –της πρώτης στις ΗΠΑ μετά από 65 χρόνια!–, η σημαντική επιτυχία της, αλλά κυρίως τα οδοφράγματα, οι συγκρούσεις, η μετατροπή του μητροπολιτικού χώρου σε αστικό πεδίο μάχης σήμαιναν και την αποκάλυψη μιας σιδερένιας γροθιάς πίσω από το βελούδινο γάντι: οι δρόμοι και οι πλατείες έπρεπε, όφειλαν, να αδειάσουν. Άμεσα. Το πραγματικό διακύβευμα δεν ήταν βέβαια ο αριθμός των σπασμένων βιτρίνων, αλλά η ίδια η βιτρίνα του συστήματος: με ιστορικά υψηλή ανεργία, με μια οικονομία στο μεταίχμιο μεταξύ ύφεσης και αναιμικής ανάπτυξης, στο μέσο (ή μήπως τις απαρχές;) της χειρότερης συστημικής κρίσης από το κραχ του '29, με 50 εκατομμύρια αμερικανούς να βασίζονται τη σίτιση ή/και την υγειονομική και φαρμακευτική τους κάλυψη στα προγράμματα απορίας, με παραγκουπόλεις αστέγων στις παρυφές των λαμπερών πόλεων να αναπτύσσονται από τα συντρίμια του αμερικάνικου ονείρου, το παρόν είναι ήδη ζοφερό και το μέλλον δυσοίωνο.

Αυτή η κοινωνική πραγματικότητα ήταν εξαρχής και το στοίχημα αυτής της κινηματικής στιγμής. Ένα στοίχημα που φυσικά δεν έληξε –ούτε θα μπορούσε εξάλλου να κριθεί με αποφασιστικό τρόπο μέσα σε δύο μόλις μήνες. Και αν αυτή τη στιγμή φαίνεται να υπάρχει μια παύση, αυτή θα μπορούσε κάλλιστα να είναι προσωρινή. Μια άνω τελεία.

Γιατί το μόνο σίγουρο στην ορθή γραφή της ιστορίας είναι ότι την τελεία θα την βάλουμε εμείς. Όλα συνεχίζονται...

Νοέμβρης '11

κατάληψη πατησιών 61 & σκαραμαγκά

Αδιέξοδα και δυνατότητες του κινήματος των καταλήψεων στις ΗΠΑ

Εο να είσαι ένας Αμερικάνος στο εξωτερικό κατά τη γέννηση ενός νέου, μεγάλου κοινωνικού κινήματος στις ΗΠΑ, απαραίτητα εγείρει κάποιες επαναλαμβανόμενες συζητήσεις. *Τι κάνετε εσείς λοιπόν για αυτό το κίνημα των καταλήψεων στην Αμερική;* Οπωσδήποτε ο καθένας θέλει να ακούσει για αυτά που γίνονται. Το Al Jazeera ισχυρίστηκε ότι μετά την εγκαθίδρυση της κατασκήνωσης κοντά στην Wall Street, το κίνημα των καταλήψεων στην Αμερική ήταν αντιμέτωπο με μια αφομοιώσιμη “συσκότιση από τα ΜΜΕ”. Αλλά στην πραγματικότητα φαινόταν ότι σχεδόν κάθε πηγή ενημέρωσης του αφιέρωνε χρόνο σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Παρά την καταστολή, εάν κάποιος άθροιζε τους συμμετέχοντες στις νεοσυσταθείσες καταλήψεις σε όλη την Αμερική, λίγο-πολύ θα συνειδητοποιούσε ότι ο συνολικός αριθμός των διαδηλωτών ήταν ίσος με αυτόν σε μια γενική απεργία στην Αθήνα ή με μια αντιπολεμική πορεία στην Αμερική το 2004.

Αυτό από μόνο του θα μπορούσε να αποτελεί αιτία για σκεπτικισμό, παρόλο που ίσως είναι προβλέψιμο ότι παντού στην Αμερική, ένα κοινωνικό κίνημα θα ξεπηδήσει αρχικά ως ένα απλό *εξεγερσιακό θέαμα*. Εν τέλει, οι αρχικοί του συντονιστές σκόπευαν από τη γέννησή του το κίνημα των καταλήψεων να είναι μια αντιγραφή της αντιγραφής. Το γνήσιο, αυθόρμητο και φαινομενικά ασταμάτητο κύμα οργής-η εξέγερση- στον αραβικό κόσμο, είχε ήδη ξεπεράσει το ειρηνικό κίνημα των *indignados* (αγανακτισμένων) στην Ευρώπη. Στη συνέχεια οι Αμερικανοί ριζοσπάστες που καλούσαν σε κατάληψη της Wall Street, θα προσπαθούσαν να αντιγράψουν και να εφαρμόσουν το κίνημα των *indignados* στην Αμερική, φυτεύοντας μια τακτική -κατάληψης- ελπίζοντας ότι θα βρουν γόνιμο έδαφος για να αναπτυχθεί ένα κίνημα.

Αυτό το κίνημα φαίνεται τώρα να σαρώνεται από την ίδια τη δυναμική του και κάθε μέρα αναπτύσσονται πράγματα που φαίνονται να το καθιστούν μια πραγματικά απρόβλεπτη και χειραγώγητη κοινωνική αντίδραση. Ενώ στην αρχή ενδεχομένως οι καταλήψεις είχαν προπαγανδιστεί από την ίδια κλίκα ακτιβιστών που είχαν πρωταγωνιστήσει στα προηγούμενα αποτυχημένα κοινωνικά κινήματα της Αμερικής, οι κατασκηνώσεις και οι διαδηλώσεις γιγαντώθηκαν επειδή προσέλκυσαν την αυξανόμενη μεσαία τάξη της Αμερικής που χάνει τα προνόμιά της. Όσο η αμερικανική κοινωνία δέχεται όλο και πιο πλατιά τα χτυπήματα της αποκαλούμενης “κρίσης” του καπιταλισμού, η μεσαία τάξη χάνει το προηγούμενο προνομιακό καθεστώς της. Το κίνημα των καταλήψεων είναι μια ευκαιρία για τη μεσαία τάξη να διαμαρτυρηθεί για το “άδικο” της προλεταριοποίησής της. Εν μέρει, χάρη στην διαδεδομένη απογοήτευση με τους πολιτικούς εκπροσώπους, ανενεργοί μέχρι πρότινος πολίτες γίνονται ξαφνικά πρόθυμοι να συμμετάσχουν σε ένα ακτιβιστικό κοινωνικό κίνημα. Παραδόξως, η μεγαλύτερη ελπίδα που μπορούμε να βρούμε σε αυτή τη κατάσταση είναι συνάμα και το πιο ζοφερό γεγονός: η όλο και πιο δεινή οικονομική κατάσταση δεν έχει επιστροφή και η ζωή δεν θα γίνει όπως ήταν κάποτε. Ακριβώς επειδή είναι το κίνημα της μεσαίας τάξης για διατήρηση των προνομίων της καταδικασμένο να αποτύχει, που το κίνημα των καταλήψεων έχει τη προοπτική να ξεπεράσει τον εαυτό του.

Όπως είναι φυσικό, παρά την διαρκή αποσύνθεσή της, η μεσαία τάξη κουβαλάει τις αξίες της μέσα στο κίνημα. Κάποιος θα μπορούσε να χαρακτηρίσει το κίνημα των καταλήψεων ως ένα κίνημα πολιτών για την επιβίωση της καπιταλιστικής δημοκρατίας σε μια χρονική στιγμή ώριμη από δυναμικές για πραγματική ρήξη. Εδώ, οι αυτο-αποκαλούμενοι ριζοσπάστες, αντιεξουσιαστές και σε μερικές περιπτώσεις ακόμη και οι αναρχικοί μπορούν να παίξουν τον πιο κρίσιμο αλλά κρυφό ρόλο στην ανάρρωση, εάν στην καλοπροαίρετη προσπάθειά τους να “χτίσουν τον νέο κόσμο στο κέλυφος του παλιού”, ουσιαστικά επιτύχουν να προστατέψουν τον πυρήνα του παλιού κόσμου στο κέλυφος του νέου. [Θα το επεξηγήσουμε αυτό παρακάτω.]

Αλλά υπάρχει επίσης και μια όμορφη παραφωνία στην όλη κατάσταση. Το κίνημα των καταλήψεων είναι δύσκολο να συνοψιστεί σε κάποια συγκεκριμένη ιδεολογική στάση και οι μεγαλύτερες δυνατότητές του ξεπηδούν από τα χαοτικά χαρακτηριστικά του και τις αντιστάσεις στο προκαθορισμένο. Οι αναρχικοί που πεισματικά έχουν αρνηθεί κάθε συμμετοχή σε κάτι που έχουν υποτιμήσει σε ένα απλό κίνημα της μπουρζουαζίας, έχουν προστατέψει τις ταυτότητές τους ως τις πιο ριζοσπαστικές από όλες

με το κόστος να εγγυώνται τη μη δική τους συμμετοχή στα γεγονότα που αναπτύσσονταν. Προκειμένου να δώσουν στο κίνημα των καταλήψεων μια κατεύθυνση πραγματικής αναταραχής και να το καταστήσουν απειλή για τον καπιταλισμό, οι αναρχικοί πρέπει να συμμετάσχουν για να προκαλέσουν μια διαρκή και εντεινόμενη καταστροφή των μηχανισμών του κεφαλαίου, διαχέοντας αυτές τις πρακτικές, στοχεύοντας στην υπερφάλαγγιση του κράτους. Θα διερευνήσουμε τις δυναμικές προς αυτή τη κατεύθυνση καθώς επίσης και κάποιες μελλοντικές δυνατότητες.

I. Η καταστροφή της εμπειρίας

Όταν μια μισοτελειωμένη ενέργεια, η οποία ξαφνικά παρεμποδίζεται, προσπαθεί να συνεχίσει περαιτέρω με μορφή που ελπίζει ότι αργά ή γρήγορα θα της επιτρέψει να ολοκληρωθεί και να αντιληφθεί τον εαυτό της- όπως μια γεννήτρια που μετατρέπει μηχανική ενέργεια σε ηλεκτρική, η οποία θα μετατραπεί εκ νέου σε μηχανική από μια μηχανή, χιλιόμετρα μακριά- αυτή τη στιγμή η γλώσσα εφορμά στη ζώσα εμπειρία, την δένει χειροπόδαρα, της στερεί την υπόστασή της, την αποσπά. Πάντα έχει κατηγορίες έτοιμες να καταδικάσει σε ακατανοσία και ανοησία οτιδήποτε δεν μπορεί να περιέχει, να καλέσει σε συνύπαρξη –για Εξουσία– αυτό που λουφάζει στη μηδαμινότητα επειδή δεν έχει κάποια θέση ακόμα στο σύστημα της Τάξης. Η επανάληψη οικείων σημείων είναι η βάση της ιδεολογίας.

– R. Vanegheim

Η ανάδυση της αλληλεξάρτησης ανθρώπων και τεχνολογιών μας έχει αφήσει με την καταστροφή της εμπειρίας. Η εμπειρία δεν μπορεί να βρεθεί διαβάζοντας τα νέα, με την πληθώρα των απομακρυσμένων θραυσμάτων από πληροφορίες, ούτε κατά τη διάρκεια του ταξιδιού στο κάτω βασίλειο του μετρό, ούτε στις διαδηλώσεις που ξαφνικά μπλοκάρουν τους δρόμους, ούτε στο σύννεφο από δακρυγόνα που αργά εξαπλώνεται ανάμεσα στα κτήρια του κέντρου της πόλης. Δεν αρκεί να μετακινείσαι, να χάνεις και να αποκτάς πράγματα, να έχεις συμπλοκές, ή ακόμα να είσαι μάρτυρας πιο δραματικών σκηνών όπως πολιτικής αντίστασης και βίας προκειμένου να έχεις εμπειρία. Όπου και να γυρίσουμε, η εμπειρία μας διαφεύγει. Η εμπειρία μεταδίδεται όχι από το αξιοσημείωτο αλλά από το καθημερινό και είναι η ίδια η ικανότητα του να μοιραζόμαστε και να επικοινωνούμε καθημερινές εμπειρίες που έχει χαθεί. Έχουμε λοιπόν “περιστατικά” –σε πληθώρα– αλλά δεν έχουν αφομοιωθεί σε καμία πραγματική εμπειρία.

Για να προσγειωθούμε στα γεγονότα, για το σκοπό αυτής της εισήγησης, ξεκινάμε από τη Νέα Υόρκη, ανάμεσα σε μισό δισεκατομμύριο κόσμο και ένα εμβρυακό κοινωνικό κίνημα. Θα μπορούσε κάπως επιπόλαια να παρουσιαστεί ότι είναι κάτι σαν διάλειμμα από το χαρακτήρα μιας τυπικής καθημερινότητας, άδειας από εμπειρία. Αντίθετα, το ενοποιητικό σύνθημα του κινήματος των καταλήψεων, *“είμαστε το 99%”*, είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της βαθειάς απώλειας νοημάτων που εξασφαλίζει αρμονία. Εκατοντάδες άνθρωποι, ειδικά τις πρώτες μέρες των καταλήψεων, πραγματικά στεκόντουσαν μπροστά από ένα πλήθος, πολλοί για πρώτη τους φορά, και μοιραζόντουσαν τις δικές τους ιστορίες στέρσης, ζώντας σε αυτόν τον μοντέρνο καπιταλισμό. Για να αναφερθούμε ξανά στο σύνθημα, *“είμαστε το 99%”*, που ουσιαστικά σημαίνει *“είμαστε το 99% του πληθυσμού και είναι το 1% –n άρχουσα τάξη– που δρέπει τα κέρδη της μίζεριας μας”*, δεν είναι μια αθώα δήλωση, οποιαδήποτε αλήθεια και αν εμπεριέχει.

Κάποιες πρώτες εικόνες της κατάληψης στο πάρκο Zuchotti είχαν τραβηχτεί από κάμερες κινητών τηλεφώνων, αλλά αυτή η τάση αποστασιοποίησης στεκόμενος πίσω από μια κάμερα δεν είναι ο μόνος λόγος που και αυτές οι στιγμές στερούνταν *εμπειρίας*. Θα μπορούσε κάποιος να εντοπίσει αυτή την έλλειψη όταν, στις πρώτες μέρες της κατάληψης, ο Slavoj Zizek έκανε μια ομιλία που όπως ήταν φυσικό τραβήχτηκε σε κάμερα και διαδόθηκε ευρέως στο διαδίκτυο. Για πρώτοι φορά οι άνθρωποι στην Αμερική αλλά και παγκοσμίως είδαν την αυτο-αποκαλούμενη εφευρετικότητα των ακτιβιστών των καταλήψεων σε δράση. Το “Μικρόφωνο του Κόσμου” (“People’s Mic”) είναι μια τεχνική που αναπτύχθηκε παρά τις απαγορεύσεις της αστυνομίας για χρήση συσκευών ενίσχυσης της φωνής, όπως μικρόφωνα και μικροφωνικές και έγινε σύντομα ένα συμβολικό εργαλείο για την έκφραση μιας ενιαίας φωνής στη θέση της οποιασδήποτε υπόνοιας ατομικότητας.

Θα ήταν μια εσφαλμένη ανάγνωση του κειμένου να λάβει κάποιος ως ελιπίστικο ύφος τον χαρακτηρισμό των ακτιβιστών των καταλήψεων ως ένα και το αυτό. Στην ουσία θέλουμε να αναδείξουμε τις διαιρέσεις μέσα σ’ αυτό το 99% που είναι ανεπανόρθωτες, αγεφύρωτες και αμείλικτες. Είναι η ιδεολογική θέση η επικρατέστερη σε μια φιλελεύθερη δημοκρατική κοινωνία, αυτή της πολυπολιτισμικότητας και της επιμονής στην ανεκτικότητα, που έχει ακονίσει τα άσχημα σαγόνια της, με την πρόθεση να εξαφανίσει κάθε αντιδραστική δύναμη από το εσωτερικό του κινήματος, καλώντας ακόμη και τις εφεδρικές δυνάμεις ελέγχου όπως η αστυνομία. Βλέποντας στο Youtube το βίντεο της προαναφερθείσας ομιλίας

όπου ο Zizek δηλώνει “ξυπνάμε από ένα όνειρο που έγινε εφιάλτης”, δεν μπορεί κανείς να αισθανθεί κάποια σωματική χαλάρωση από τη στιγμή που αντιλαμβάνεται ως πρόκληση τις επαναλήψεις από το ακροατήριο. Ο όχλος επαναλαμβάνει τα λόγια αυτά σαν μια εφιαλτική πλύση εγκεφάλου, επιβεβαιώνοντας την ενότιτά του σκκώνοντας ταυτόχρονα τα κινητά τηλέφωνα για να απαθανάτισει το γεγονός. Ενδεχομένως αυτή η μέθοδος αποκαλύπτει μια κάποια αλήθεια στη φυσική έμφαση που δίνεται σε κάποιες λέξεις κατά τη διάρκεια μιας ομιλίας, εξαιτίας της τάσης να επαναλαμβάνει κάποιος πιο δυνατά και με μεγαλύτερη ζωντάνια, ο,τι αισθάνεται ότι έχει απήχηση. Ακόμη, το γεγονός ότι δεν υπάρχει προφανώς καμία αίσθηση του φόβου που να εγείρεται από αυτό το επαναλαμβανόμενο παιχνίδι, πολύ λιγότερο κάποια αίσθηση ειρωνείας, μόνο απόδειξη μπορεί να είναι της θεμελιώδους απώλειας που έχουν υποστεί αυτά τα υποκείμενα.

Το γεγονός της επανάληψη των λόγων των συν-καταληψιών παίρνει συστηματικά έναν θετικό τόνο. Εξυπακούεται σε αυτές τις περιπτώσεις ότι το βαθύτερο αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας έχει γενικά ένα θετικό πρόσημο, ότι η ομοφωνία είναι ένα επιθυμητό αποτέλεσμα και ότι η ομοφωνία θα μπορούσε κάλλιστα να αποκαλέσει τον εαυτό της *διαίρεση*. Αυτό που χάνεται εδώ πέρα, πέραν του μισού χρόνου που αφιερώνεται στην επανάληψη, είναι μια ανάλυση των τρόπων που το “Μικρόφωνο του Κόσμου” (“People’s Mic”) επαναδημιουργεί τα ίδια καταναγκαστικά αποτελέσματα όπως όταν βλέπεις ειδήσεις. Το “Μικρόφωνο του Κόσμου” (“People’s Mic”), όπως οι ειδήσεις ή το διαδίκτυο, βασίζεται στην παθητικότητα του υποκειμένου, ενώ την ίδια στιγμή παρουσιάζει έναν νέο κίνδυνο : αυτόν της ψευδαίσθησης της συμμετοχικότητας. Είναι η ολοκληρωτική απώλεια της επικοινωνίας που έχει δημιουργήσει αυτή τη διάχυτη παθητικότητα, η εξάρτηση από μια αποστασιοποιημένη πρόσληψη της πληροφορίας και το συμπέρασμα ότι πρέπει να σεβόμαστε την αυθεντία ενός ομιλητή πίσω από ένα βάθρο ή στο κατειλημμένο πάρκο.

Αυτό που θα ήταν πραγματικά ενθαρρυντικό είναι εάν η κατάσταση ήταν εξολοκλήρου αντεστραμμένη: εάν τα πλήθη αρνούσαν αυτήν την εγγαστριμυθία για χάρη των εκατοντάδων συζητήσεων που ξεδιπλώνονται γύρω τους. Φανταστείτε μια κατάληψη να γυρίζει γύρω από τον άξονά της, τους κατοίκους της να δρουν από κοινού και να θέτουν το ρόλο τους ως θεατές στην άκρη· το χαοτικό περιβάλλον να αναλώνεται σε μια κακοφωνία βαδίζοντας προς μια πραγματική εμπειρία.

II. Τα γεγονότα του κινήματος των καταλήψεων

Η Wall Street αποτέλεσε τον αρχικό διαχωρισμό μεταξύ ντόπιων και αποίκων, μεταξύ των 'πολιτισμένων' και των 'άγγιων', και μετά την πώση του χρηματιστηρίου, αυτό που τελικά διαχώριζε τα άτομα ήταν αυτό το οποίο η Wall street είχε υπό τον έλεγχο της: τη ροή του κεφαλαίου. Την 16η Σεπτεμβρίου του 1920, η Wall Street δέχτηκε βομβιστική επίθεση ως απάντηση για την κρατική πλεκτάνη και τελικά εκτέλεση των Ιταλών μεταναστών και αναρχικών Sacco και Vanzetti. Η βόμβα μεταφέρθηκε μέσα σε μια άμαξα και έσκασε εκείνο το φθινοπωρινό πρωινό στην περιοχή των χρηματιστηρίων της Νέας Υόρκης σε μια έκρηξη φωτός και ήχου, σκοτώνοντας 38 ανθρώπους και τραυματίζοντας άλλους διακόσιους. Οι δράστες αφήσανε φυλλάδια τα οποία έγραφαν "Να θυμάστε, ότι δεν θα ανεχτούμε άλλο! Ελευθερώστε τους πολιτικούς κρατουμένους διαφορετικά θα πεθάνετε όλοι" υπογεγραμμένα ως Αναρχικοί αγωνιστές.

Η Washington post της εποχής χαρακτήρισε αυτή τη δράση ως "πολεμική πράξη". Στις σελίδες της αμερικανικής ιστορίας, η επίθεση που έγινε στο κέντρο του αμερικανικού καπιταλισμού θεωρήθηκε η πρώτη πράξη τρομοκρατίας εναντίον της Αμερικής. Αναμενόμενα λοιπόν όταν, μετά από 91 χρόνια και μια μέρα, την 17η Σεπτεμβρίου το 2011, το καναδικό αντικαπιταλιστικό περιοδικό *Adbusters* που καλούσε σε κατάληψη από 20.000 ανθρώπους, τράβηξε ιδιαίτερα την προσοχή του κράτους. Αλλά την ημέρα που θα γινόταν η δράση, μια διαδήλωση μόνο μερικών χιλιάδων ανθρώπων πλησίασε τη Wall street για να διαμαρτυρηθεί για την οικονομική αδικία. Η αστυνομία επιτυχημένα απώθησε τους διαδηλωτές στο πάρκο Zuchotti (το οποίο αργότερα ονομάστηκε από τους διαδηλωτές πάρκο ελευθερίας) απομακρύνοντας έτσι τη διαδήλωση από το σημείο που προσπαθούσε να ταρακουνήσει. Αυτό το πάρκο, όπως και τα περισσότερα στην Αμερική, έχει αδειάσει σταδιακά εξαιτίας αντικοινωνικών νόμων που εμποδίζουν τους ανθρώπους να μείνουν εκεί ή να περάσουν ουσιαστικό, ποιοτικό χρόνο στο πάρκο. Συνεπώς ακολούθησε κι η 'πανηγυρική' ατμόσφαιρα που θα χαρακτήριζε μεγάλο μέρος του κινήματος των καταλήψεων. Το γιορτινό αίσθημα των κοινωνικών εγχειρημάτων έχει να κάνει με τον ακτιβισμό και απέχει πολύ από τη σύγκρουση. Η απομάκρυνση των διαδηλωτών λοιπόν έγινε πολύ γρήγορα όχι μόνο εξαιτίας του μικρού αριθμού διαδηλωτών, δηλαδή 2000 άτομα, αλλά και της δύναμης της οργανωμένης αστυνομικής καταστολής.

Το επίπεδο της αστυνομικής καταστολής στο κίνημα καταδεικνύει ότι οι καταλήψεις αποτελούν πιθανή απειλή για το κράτος. Υπήρχε σχε-

δόν ένας αστυνομικός, συμπεριλαμβανομένων και των δυνάμεων των ΜΑΤ, για κάθε 15 άτομα. Για να προτρέψει τους διαδηλωτές να φύγουν, η αστυνομία της Νέας Υόρκης απαγόρευσε την κυκλοφορία στην περιοχή μετά τις 10 το βράδυ και διέκοψε την παροχή ρεύματος. Αφότου συνελήφθησαν 700 άτομα επειδή έκαναν πορεία πάνω στη γέφυρα του Brooklyn, εμφανίστηκαν πολυάριθμες καταλήψεις σε διάφορες πόλεις των ΗΠΑ. Το να καταλαμβάνονται δημόσιοι χώροι γενικεύθηκε σε εκατοντάδες πόλεις μέσα σε λίγες εβδομάδες και μέσα σ ένα μήνα υπήρχαν πάνω από χίλιες σε όλη τη χώρα. Όση ποικιλία και να υπήρχε στο περιεχόμενο των καταλήψεων, δεδομένου της σχετικής τους γεωγραφικής γειννίασης που είχαν μεταξύ τους, οι οργανωτικές επιτροπές ήταν ενωμένες σ ένα κεντρικό σημείο: επιμονή στη νομιμότητα. Τα επίσημα καλέσματα του κινήματος μιλούσαν τη γλώσσα του νόμου και επέμεναν ότι “οι ανεξάρτητοι άνθρωποι κάθε έθνους έχουν το δικαίωμα να διαλέξουν το πεπρωμένο της χώρας τους, σεβόμενοι τους νόμους”. Η 17η του Σεπτέμβρη ήταν μια ειρηνική μέρα οργής. Το διαδίκτυο κατακλύστηκε με εγχειρίδια γεμάτα από κατάλληλες και νόμιμες τακτικές διαδηλώσεων.

Οι διαδηλωτές στις καταλήψεις στις ΗΠΑ υποστήριζαν ότι εμπνεύστηκαν από εκείνες της βόρειας Αφρικής και της Ευρώπης και με αυτό μείωσαν τις επαναστατικές καταλήψεις της πλατείας Tahrir σε απλές κραυγές για δημοκρατία δυτικού τύπου. Κατανοώντας την εξέγερση στην Αίγυπτο ως ένα μη βίαιο κίνημα με στόχο τη δημοκρατία, οι Αμερικάνοι ακτιβιστές των καταλήψεων επιβεβαίωναν τον δικό τους ειρηνόφιλο τρόπο δράσης και την δική τους κραυγή για την περίφημη “αληθινή δημοκρατία”. Και αυτό εμποδίζει τη θέαση της γενικής δυσαρέσκειας ενάντια στο παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΟΥ OAKLAND, 2011

Η πλατεία Oskar Grant πήρε το όνομά της από έναν άντρα που σκοτώθηκε από ανθρώπους του λιμενικού της Πρωτοχρονιά του 2009. Ως απάντηση, το Oakland γνώρισε μέρες εξέγερσης. Συνεπώς όταν άρχισε η κατάληψη στην πλατεία τον Οκτώβρη του 2011 και έλαβε αμέσως εντολή εκκένωσης από την τοπική κυβέρνηση, η απάντηση των καταληψιών ήταν πως δεν την υποχωρήσουν. Η ανάμνηση των εξεγέρσεων του 2009 μαζί με ένα διάχυτο μίσος για την αστυνομία δημιούργησε εύφορο έδαφος για κοινωνικές αναταραχές. Η απάντηση στην εντολή εκκένωσης ήταν η ακόλουθη:

Οι κοινωνικοί επαναστάτες του Oakland δημιούργησαν έναν γνήσιο, αυ-

τόνομο χώρο, χωρίς αστυνομία και εχθρικό προς τους πολιτικούς. Αν και άλλες καταλήψεις καλωσόρισαν αστυνομία και πολιτικούς στο χώρο τους, μπαίνοντας σε διαπραγματεύσεις μαζί τους, το Oakland χαράζει μια γραμμή στο τσιμέντο. Η γραμμή του διαχωρισμού σημαίνει: αν την περάσεις, αν προσπαθήσεις να επισκιάσεις ή να διασπάσεις αυτόν τον αυτόνομο χώρο, ξέρεις καλά τι είμαστε ικανοί να κάνουμε.

Ωστόσο, η επίθεση της κυβέρνησης έγινε την 25η Οκτωβρίου, με αστυνομικές δυνάμεις από 18 αρμόδιες υπηρεσίες της βόρειας Καλιφόρνιας, δηλαδή πόλεις πολύ μακριά από το Oakland, όπως η Vacaville, το Fremont, και το Palo Alto, και διεξήχθη σαν στρατιωτική επιχείρηση. Οι 600 μπάτσοι, εξοπλισμένοι σαν αστακοί και καλυπτόμενοι από τεθωρακισμένα οχήματα και ελικόπτερα, προχώρησαν ρίχνοντας δακρυγόνα, κρότου λάμψης κι επικίνδυνες κροτίδες τύπου “bean bag”.

12

Ο βετεράνος του πολέμου στο Ιράκ Scott Olsen υπέστη ρήξη κρανίου από βολή δακρυγόνου που του έριξαν κατευθείαν στο κεφάλι κι ενώ κάποιοι προσπαθούσαν να τον βοηθήσουν ένας άλλος μπάτσος έριξε μια κρότου λάμψης καταπάνω τους. Βίντεο από το περιστατικό διαδόθηκαν στο ίντερνετ, συμβάλλοντας στο να γίνει η αυξανόμενη οργή, συντονισμένες δράσεις. Την 26η του Οκτώβρη η γενική συνέλευση του Oakland κάλεσε σε απεργία για την 2α Νοεμβρίου. Όμως στις ΗΠΑ μόνο το 11,9% της εργατικής τάξης βρίσκεται σε συνδικάτα και για να πετύχει μια γενική απεργία, χρειάζεται συμμετοχή από περισσότερο κόσμο.

Δεν έχει υπάρξει γενική απεργία στις ΗΠΑ από το 1946, όταν, επίσης στο Oakland, 100.000 άνθρωποι παρέλυσαν την πόλη. Ανήμερα της 2ας Νοεμβρίου κανείς δεν ήταν ακόμα σίγουρος ότι η γενική απεργία τελικά θα γίνει. Τελικά περίπου 100.000 άτομα βγήκαν στους δρόμους και παρά τις σφοδρές διαμάχες με τους ειρηνικούς ακτιβιστές αλλά και τους πολίτες που προστάτευαν τις ιδιοκτησίες τους από όποιους ήθελαν να τις καταστρέψουν, η ημέρα θεωρήθηκε νίκη του κινήματος. Για την ακρίβεια, απλοί πολίτες ζητωκραύγαζαν όταν κάποιος έσπαγε το τζάμι μιας τράπεζας. Τέτοιες αντιδράσεις δεν είναι συνηθισμένες για τις ΗΠΑ και αποτελούν δείγμα της αυξανόμενης δυσφορίας για τον καπιταλισμό. Τα λιμάνια του Oakland παρέμειναν κλειστά όλη την ημέρα, όχι μόνο από τα πλήθη διαδηλωτών αλλά και από τους λιμενεργάτες που συμμετείχαν στην απεργία.

Μετά τη γενική απεργία οι κατασκηνώσεις των καταληψιών καταστρέφονται συνεχώς από την αστυνομία και οι ίδιοι διώχνονται από τον χώρο που κατέλαβαν, τον οποίο ανακαταλαμβάνουν λίγο αργότερα.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Η αστυνομική καταστολή στις περισσότερες καταλήψεις ήταν γρήγορη και στυγνή. Στην Ατλάντα, Η αστυνομία απώθησε μια ομάδα 200 ατόμων από το πάρκο Troy Davis χρησιμοποιώντας 100 αστυνομικούς, ματατζήδες, ελικόπτερα και μπάτσους πάνω σε άλογα. Στη βόρεια Καρολίνα, η αστυνομία εισέβαλε τις πρώτες πρωινές ώρες με πολυβόλα όπλα σ'ένα κτίριο που τελούσε υπό κατάληψη μόνο μία μέρα. Τέτοια επίδειξη δύναμης γίνεται για να αποθαρρύνει τους ακτιβιστές των καταλήψεων από το να κλιμακώσουν την κατάσταση με καταλήψεις κτιρίων, κάτι που αποτελεί πραγματική απειλή για τον καπιταλισμό.

Το κράτος ακολουθεί γνωστή τακτική για να διακόψει το κίνημα: εξουθενώνοντας τους ανθρώπους με την απειλή χρονοβόρων δικαστικών διαδικασιών και σοβαρών κατηγοριών. Τον πρώτο μήνα των καταλήψεων υπήρξαν πάνω από 3000 συλλήψεις και άλλες εκατοντάδες από τότε.

Κι ενώ η στυγνή καταστολή από τους αστυνομικούς, ξεκαθαρίζει το ρόλο τους, υπάρχουν λιγότερο φανερά παραδείγματα. Επανειλημμένα, κάποια κομμάτια του κινήματος καλούν τους αστυνομικούς να συμμετέχουν στις καταλήψεις όντας και οι ίδιοι μέρος του 99% και στη Βαλτιμόρη συνδικάτα αστυνομικών υποστήριξαν την κατάληψη. Προφανώς η ενσωμάτωση και των αστυνομικών σε καταλήψεις που ήδη υποστηρίζουν τον νόμο και την τάξη θα ήταν ασφυκτική και θα έφτανε τις καταλήψεις σε αδιέξοδο.

Σε όλη τη χώρα, οι πολιτείες ακολουθούν μια διπλή στρατηγική για να καταπνίξουν τις καταλήψεις: την ένταξή τους στο πρότυπο του νόμου και ταυτόχρονα τον αποκλεισμό κάθε πιθανής βίαιης δύναμης που περιέχουν. Σε μέρη όπως το Σακραμέντο δικηγόροι έχουν αρνηθεί να ασκήσουν δίωξη ενάντια στους καταληψίες και αντίθετα τους υποστηρίζουν. Στο Orange County της Καλιφόρνια, οι σκηνές των καταληψιών ανακηρύχθηκαν από την πολιτεία ως νόμιμο προστατευόμενο μέσο ελευθερίας του λόγου.

Στο Σιάτλ, όπου οι καταληψίες αρνήθηκαν να συνεργαστούν με τις αρχές και χρησιμοποίησαν τις κατασκηνώσεις τους ως βάση για να αποφασίζουν δράσεις ενάντια σε τράπεζες και διαδικασίες έξωσης, η αστυνομία τους επιτέθηκε στα τυφλά. Ως αποτέλεσμα, οι αστυνομικοί βρίσκονται υπό εξέταση αφού έριξαν σπρέι πιπεριού σ'ένα πλήθος κόσμου, το οποίο μετά από πιέσεις της αστυνομίας είχε ήδη υποχωρήσει στο πεζοδρόμιο. Μεταξύ του πλήθους και μια 84χρονη γυναίκα. Η φωτογραφία του προσώπου της γεμάτο δάκρυα από το σπρέι αποτέλεσε ευκαιρία για τους ει-

ρηνιστές να ενισχύσουν την λογική τους που μπερδεύει την δημοσιοποίηση της σκληρότητας της αστυνομίας με μια ουσιαστική κριτική του τριπύχου αστυνομία-κράτος-σύστημα. Η γυναίκα εμφανίζεται τώρα ως καλεσμένη σε διεθνή προοδευτικά μέσα όπως το “Democracy now”. Επίσης μεταξύ του πλήθους που επιτέθηκε η αστυνομία ήταν και μια έγκυρος γυναίκα που δέχτηκε χτύπημα και κλωτσιά στην κοιλιά και μετά σπρί πιπεριού στα μάτια. Μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο όπου απέβαλλε. Αυτή η σκληρή και πολύ διαδεδομένη επίθεση έρχεται να συμπληρώσει μια σειρά από αναίτιες ασκήσεις βίας της αστυνομίας του Σιάτλ, που έχει να αντιμετωπίσει ένα ακραίο αντιμπατσικό κίνημα στους δρόμους και την αρχή μιας ομοσπονδιακής εξέτασης τον περασμένο χειμώνα.

Ακόμα πιο ενδιαφέρον είναι ότι ο δήμαρχος του Oakland Jean Quan ,σε μια τηλεδιάσκεψη μεταξύ άλλων 18 δημάρχων, παραδέχτηκε ότι εντοπίζει το πρόβλημα των καταλήψεων συγκεκριμένα σε εμπλοκή αναρχικών στο κίνημα:

Ήμουν πρόσφατα σε μια τηλεδιάσκεψη 18 δημάρχων από όλη τη χώρα, που αντιμετώπισαν την ίδια κατάσταση. Αυτό που είχε αρχίσει ως πολιτική κίνηση και πολιτική κατασκήνωση ξέφυγε από τον έλεγχο των ανθρώπων που το ξεκίνησαν. Και θεωρώ πως το αντιλαμβάνεστε κι εσείς ότι το κίνημα των καταλήψεων ψάχνει μια σταθερότητα. Πέρασα πολύ χρόνο συζητώντας με ειρηνικούς διαδηλωτές, με αυτούς που διαχώριζαν τον εαυτό τους από αναρχικές ομάδες που γύρευαν να αναμετρηθούν με την αστυνομία.

Η τηλεδιάσκεψη διοργανώθηκε από το ερευνητικό φόρουμ εκπροσώπων της αστυνομία, μια από τις 17000 αντιπροσωπείες αστυνομικών που υπάρχουν στη χώρα. Ο πρώην αρχηγός της αστυνομίας του Σιάτλ, Norm Stamper, σε μια συνέντευξη όπου κλήθηκε να μιλήσει για το πρόσφατο περιστατικό βίαιης αστυνομικής καταστολής, ακολούθησε μία δημοφιλή από τις αντιπροσωπείες αστυνομικών στρατηγική εναντίον των διαδηλώσεων του κινήματος:

Αν η αστυνομία και το σύνολο της κοινότητας σε μια δημοκρατική κοινωνία δουλεύουν σκληρά, γιατί είναι σκληρή δουλειά, ώστε να διαμορφώσουν γνήσιες συνεργασίες αντί να απαντούν μονόπλευρα και παραστρατιωτικά, οι ίδιες οι σχέσεις που χτίζονται λειτουργούν ως απορροφητές του σοκ. Φανταστείτε αστυνομικούς να προστατεύουν τους διαδηλωτές. Φανταστείτε τους διαδηλωτές να λένε “Βλέπουμε ανθρώπους περιθωριακούς, για παράδειγμα, που είναι στην ουσία αντιδημοκρατικοί στις τακτικές τους. Γι αυτό και πρέπει να δουλέψουμε μαζί για την επίλυση αυτού του προβλήματος”.

Ο θρίαμβος της αμερικάνικης πολιτικής είναι ακριβώς αυτή η συνεργασία που διέφυγε του Stammer. Προγράμματα αφοσιωμένα στη διεύρυνση της ταύτισης με την εξουσία αποτελούν τον πιο αποτελεσματικό τρόπο για να λειτουργήσει ο μηχανισμός της αστυνομίας: με μιας μειώνοντας τον υλιστικό ρόλο της αστυνομίας στην κοινωνία και διπλασιάζοντας το απλήρωτο δυναμικό της.

Μία κοινωνία της οποίας η βασική στρατηγική ελέγχου είναι η παρατήρηση και ο τοπικιστικός περιορισμός βλέπει τη μεγαλύτερη απειλή σε κάτι που δεν μπορεί να αναγνωριστεί. Συνεπώς με το να αναγνωρίζει τα μαχόμενα κομμάτια ως “αναρχικούς”, η αστυνομία και οι πολιτικοί το βρήκαν αλλά έκαναν ένα χοντρό σφάλμα στο συλλογισμό τους για να εξασφαλίσουν τους εαυτούς τους. Οι δυνάμεις της αταξίας σε αυτήν την περίπτωση δεν είναι μόνο αναρχικοί. Είναι πιο διαδεδομένες και πολυάριθμες απ’όσο οι δυνάμεις της τάξης μπορούν να φανταστούν.

III. Αδιέξοδα

Η ΚΑΛΠΗ ΩΣ ΦΕΡΕΤΡΟ

Παρακάτω θα ερευνήσουμε τις δυνατότητες του κινήματος των καταλήψεων ώστε αυτό να γίνει πραγματική απειλή για το κεφάλαιο. Προς το παρόν, θα παραθέσουμε κάποια σκεπτικά στις διάφορες αδιεξόδους που μπορεί να αντιμετωπίσει το κίνημα.

Η έκδηλη καταστολή ενός κινήματος είναι ο πιο ευκολονόητος τρόπος για να τελειώσει, αλλά επίσης και το λιγότερο που πιθανόν αυτό το κίνημα θα αντιμετωπίσει. Μια υπερβολικά βίαιη καταστολή ενός κινήματος διαμαρτυρίας που έχει ως επί το πλείστον επιλέξει να κινηθεί εντός νομικών ορίων θα μπορούσε να προκαλέσει μια κρίση νομιμότητας για το αμερικανικό κράτος και να κάνει τις διαδηλώσεις να αυξηθούν ταχύτατα σε μέγεθος και ένταση. Στην κοινωνία των ΗΠΑ, ακόμη και οι πιο ένθερμοι από τους καλούς πολίτες διατηρούν την πίστη στην “ελευθερία του λόγου” ως ένα ιερό δικαίωμα. Για αυτόν αλλά και για άλλους λόγους, ένας πολύ πιο πιθανός και αποτελεσματικότερος δρόμος για το κράτος είναι η βίαιη καταστολή των οποιωνδήποτε ανεξέλεγκτων κομματιών του κινήματος, σε συνδυασμό με την απρόσκοπτη εξυγίανση των πιο αφομοιώσιμων κομματιών.

Τα δυο πιο φιλελεύθερα κόμματα της Αμερικής κινήθηκαν άμεσα για να καταστήσουν το κίνημα των καταλήψεων ως ένα κίνημα ψηφοφόρων

για τις επερχόμενες προεδρικές εκλογές του 2012. Υπάρχει λόγος που ο πρόεδρος των ΗΠΑ και άλλες πολιτικές συνιστώσες του δημοκρατικού κόμματος έχουν και επίσημα επιδοκιμάσει το κίνημα των καταλήψεων. Είναι σημαντικό να θυμηθούμε ότι η προηγούμενη προεκλογική εκστρατεία του Ομπάμα είχε βιωθεί ως ένα “ακτιβισμός της βάσης” γεγονός για τόσους πολλούς Αμερικάνους ψηφοφόρους, οι οποίοι επί της ουσίας έριξαν ψήφο “αλλαγής” από το ασφυκτικό κλίμα της εποχής Μπους. Η απάτη ήταν αποτελεσματική και ο Ομπάμα εκλέχθηκε φορώντας τη μάσκα του ακτιβιστή πολιτικού· στη συνέχεια προχώρησε στην άσκηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, ως συνήθως. Όπως και στα πιο στερεότυπα sequel του Χόλιγουντ, θα ήταν μεγάλη έκπληξη για τους αρχιτέκτονες των Δημοκρατικών να ανασκευάσουν και πάλι το ίδιο σενάριο. Η εκστρατεία τους για την αναζήτηση καταληψιών θα μπορούσε να προγραμματιστεί πιο έξυπνα: ένας μακρύς χειμώνας με ύπνο σε σκηνές και χτυπήματα και ψεκασμούς με χημικά από την αστυνομία θα μπορούσε να αναζωογονήσει την εξαντλημένη και αφελή πίστη ότι τα προβλήματα κάποιου μπορούν να λυθούν ψηφίζοντας.

Οι αξίες των πολιτών που η μεσαία τάξη φέρει μέσα στο κίνημα ετοιμάζουν να θάψουν τις καταλήψεις στην κάλπη. Επιμένοντας σε μια θεωρηση και πρακτική που στηρίζεται στη μη-βία και πολλές φορές ακόμη και στη νομιμότητα (όπως για παράδειγμα, τον γελοίο ισχυρισμό ότι η Αιγυπτιακή εξέγερση ήταν μια “μη-βίαση επανάσταση”, μια κοινή φάρσα του αμερικάνικου κινήματος, τουλάχιστον μέχρι τη στιγμή που οι Αιγύπτιοι σύντροφοι το έγραψαν ευθέως στην όμορφη επιστολή τους *Γράμμα από το Κάιρο*), κάτι που επιβεβαιώνει τις απολύτως ίδιες αξίες που το κράτος ισχυρίζεται για να αμυνθεί και να τιμήσει, όπως ελευθερία λόγου και δημοκρατία, και περιορίζονται σε μια κριτική της “απληστίας των εταιριών” αντί να αποξενώσουν και να αποβάλλουν τις κοινωνικές σχέσεις του καπιταλισμού, οι φιλελεύθεροι προσπαθούν να απομακρύνουν τυχόν οξεία σημεία που θα απέτρεπαν το κίνημα από την ομαλή ενσωμάτωση στην κυρίαρχη πολιτική νόρμα. Επιπλέον, αντίθετα με την άμεση δράση για την κατάργηση της αποξένωσης, από κοινού για εμάς και τις επιθυμίες μας, όπως στην εξέγερση, το να στρέφεις τη δράση σε μια αγανάκτηση και διαμαρτυρία, συνεπάγεται τη διατήρηση μιας πίστης σε κάποια αυθεντία που μπορεί να ακούσει και ενδεχομένως να πραγματοποιήσει τις απαιτήσεις μας. Εδώ ανακαλούμε μια ανέκδοτη ιστορία από το κίνημα των *indignados* (αγανακτισμένων) στη Βαρκελώνη: οι ίδιοι πασιφιστές του κινήματος των πλατειών που θα ούρλιαζαν “μη-βίαιο κίνημα!” και “προβοκάτορες!” σε άτομα που τόλμησαν τόσο πολύ να μπλοκάρουν

την κίνηση κατά τη διάρκεια της κατάληψης στην Plaza Catalunya, παρά αυτά προτίμησαν το κοινό σύνθημα των αναρχικών της Καταλωνίας, “Κανείς δεν μας αντιπροσωπεύει”. Σύντομα έγινε ένα δημοφιλές σύνθημα στο κίνημα των *indignados* (αγανακτισμένων), αλλά περνώντας από τους αναρχικούς στους πασιφιστές, το νόημά του άλλαξε σημαντικά χωρίς την αλλαγή ούτε μιας λέξης. Ενώ οι αναρχικοί χρησιμοποιούσαν το σύνθημα και εννοούσαν “δεν θα επιτρέψουμε σε κανέναν να μας αντιπροσωπεύσει”, η νέα νοηματοδότηση φαίνεται να είναι “διαμαρτυρούμαστε επειδή είχαμε ανεπαρκή αντιπροσώπευση”. Αυτή η θέση ικετεύει για απαίτηση *καλύτερων αντιπροσώπων*.

Μια οπτική από συντρόφους στις ΗΠΑ ήταν ότι, ενώ μια κριτική αυτών των περιοριστικών ιδεολογιών πρέπει να είναι ανελλιπώς παρούσα στις καταλήψεις προκειμένου να αποτρέψει τον έλεγχο της κατάστασης από πολιτικά κόμματα και φέρελπις αρχηγούς, μόνο μέσω της συμμετοχής στους αγώνες θα χάσουν οι Αμερικανοί πολίτες τις αυταπάτες τους. Για παράδειγμα, το εξοργιστικό και κοινό επιχείρημα σε πολλές καταλήψεις ότι δεν πρέπει να εναντιωνόμαστε στην αστυνομία ούτε με τα λόγια –και σίγουρα όχι με τη βία– επειδή “είναι επίσης κομμάτι του 99%” δεν θα πάψει να υπάρχει εξαιτίας μιας ανώτερης αναρχικής επιχειρηματολογίας ενάντια στο ρόλο της αστυνομίας στην προστασία του κεφαλαίου, αλλά μέσω της άμεσης εμπειρίας των πολιτών με τη βιαιότητα της αστυνομίας. Όντως, ήδη το ύφος της σχέσης μεταξύ των διαδηλωτών και της αστυνομίας έχει αλλάξει, καθώς η αστυνομία έχει επανειλημμένως χρησιμοποιήσει χημικά όπλα και τα λεγόμενα “λιγότερο θανατηφόρα” πυρομαχικά για να διαλύσει τους ειρηνικούς διαδηλωτές. Αλλά η δύναμη της ταυτότητας του πολίτη δεν πρέπει να υποτιμάται: μια συνηθισμένη αντίδραση στη βία της αστυνομίας δεν θα ήταν η αντίσταση αλλά ο ισχυρισμός ότι η αστυνομία δεν θα έπρεπε να χτυπά παθητικούς διαδηλωτές, η ακόμη και ότι *κάνουν τη δουλειά τους και τους συλλαμβάνουν*. Στο Σιάτλ, μια διαμαρτυρία ενάντια στην αστυνομική βία πρόσφατα υιοθέτησε τη θέση ότι η αστυνομία θα μπορούσε να αποτελεί κομμάτι του κινήματος. Στη Ουάσινγκτον, όταν μέλη της κατασκήνωσης ρωτήθηκαν από τα ΜΜΕ γιατί η αστυνομία τους έχει αφήσει ακόμα εκεί, ενώ κατασκηνώσεις στη Νέα Υόρκη, το Όκλαντ και το Πόρτλαντ είχαν εκκενωθεί, εξήραν “την άψογη συνεργασία με την αστυνομία” και φυσικά τη δέσμευσή τους στη μη-βία.

Η φαινομενικά ακούραστη προσπάθεια να κρατηθεί το κίνημα όσο πιο πολιτισμένο και μη-απειλητικό γίνεται δεν εμπόδισε μερικούς ριζοσπάστες να προβλέψουν ότι ο πολιτικός μηχανισμός θα είναι ανίκανος να ελέγξει το κίνημα των καταλήψεων.

Αξίζει να θυμίσουμε ότι το αντιπολεμικό κίνημα του στις αρχές 2000 πήρε τεράστιες διαστάσεις (με 800.000 κόσμοι να πορεύεται στη Νέα Υόρκη το 2004 εναντίων του κυβερνώντος κόμματος, ξεπερνώντας οποιαδήποτε μέρα όλων των καταλήψεων μαζί στην Αμερική) αλλά στο τέλος είχε τελείως αποδυναμωθεί, φτάνοντας λιγότερο ή περισσότερο στο αδιέξοδο ενός αποτυχημένου κινήματος ψηφοφόρων εναντίων του Μπους. Αλλά αυτή η κατάσταση είναι διαφορετική: ενώ το αντιπολεμικό κίνημα ήταν σε μεγάλο βαθμό οργανωμένο και καθοδηγούμενο από φιλελεύθερες και αριστερές μη κυβερνητικές οργανώσεις, σύμφωνα με αναφορές συντρόφων από τις ΗΠΑ, οι προσπάθειές τους να συμπρωταγωνιστήσουν ή να ελέγξουν το παρόν κίνημα ήταν γελοιωδώς ανεπαρκής. Συνδυάζοντας αυτό με το απλό γεγονός ότι για πολύ μεγάλο διάστημα πολύ λίγοι άνθρωποι στην Αμερική έπαιρναν στα σοβαρά τις εκλογές, με την πλειοψηφία σχεδόν να απέχει πάντα, ενδεχομένως είναι αλήθεια ότι η εκλογική μηχανή θα είναι αδύναμη να μετατρέψει το κίνημα των καταλήψεων σε μια κινητοποίηση ψηφοφόρων. Ακόμα, αυτό το συμπέρασμα απλά θέτει το ερώτημα του τι είδους ανασύνταξη θα ακολουθήσει και για να το απαντήσουμε θα πρέπει να εξετάσουμε πιο προσεκτικά στις πιο ύπουλες παγίδες που μπορούν να τεθούν από τους ίδιους τους ριζοσπάστες.

ΠΡΟΕΙΚΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ΤΙ; ΦΥΛΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΠΑΛΙΟ ΚΟΣΜΟ ΣΤΟ ΚΕΛΥΦΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

Οι πιο αισιόδοξοι από τους ριζοσπάστες δεν δίστασαν να αποκαλέσουν το κίνημα των καταλήψεων ως μια “πραγματικά επαναστατική στιγμή”. Όντως, το κίνημα φαίνεται να μεγαλώνει και για τους περισσότερους η αποκάλυπτη καταστολή που έχουμε ήδη περιγράψει φέρνει όλο και περισσότερο κόσμο στους δρόμους. Μένει να φανεί εάν αυτό θα συνεχιστεί μετά το τελευταίο κύμα εκκενώσεων που περιγράφεται παραπάνω. Αλλά θεωρώντας για μια στιγμή ότι οι καταλήψεις θα συνεχίσουν να αυξάνουν, πρέπει να αναλύσουμε επακριβώς τι είδους επανάσταση θα μπορούσε να συμβεί. Αυτοί που κάνουν επαναστάσεις από τα μισά σκάβουν από μόνοι τους τον λάκκο τους και κάθε επανάσταση που αποτυγχάνει να συγκροτήσει μια πραγματική κρίση για τον καπιταλισμό – η πραγματική του κομμουνισμού και της αναρχίας – θα τελειώσει παρέχοντας στον καπιταλισμό τις τροποποιήσεις που χρειάζεται για να επιβιώσει των επιφανειακών κρίσεων της ίδιας της σύνθεσης. Σε μερικούς μπορεί να φαίνεται ασυνήθιστα απαισιόδοξο να πιστεύουν ότι αυτό που κάποιοι θεωρούν το πιο εμπνευσμένο κοινωνικό κίνημα της ζωής τους να εί-

ναι στην ουσία η δημιουργία των νέων μορφών κοινωνικής οργάνωσης μέσω των οποίων η κυρίαρχη τάξη θα επιβιώσει. Αλλά δεν είναι δύσκολο να φανταστούμε ότι σε έναν κόσμο που έχουν έρθει τα πάνω κάτω από το κεφάλαιο, τα κοινωνικά κινήματα θα κινούνται από την ανάγκη να επιλύουν τις εσωτερικές αντιφάσεις του καπιταλισμού προκειμένου να εξασφαλίσουν την επιβίωσή τους σε μια άλλη εποχή, παρά από τον οδηγό που θα σπηρίξει τον κόσμο στα πόδια του.

Η ιστορία είναι το νεκροταφείο όλων των προγονικών μας μισο-επαναστάσεων και οι αναρχικοί θα έπρεπε να γνωρίζουν τις επιτύμβιες στήλες απ' έξω. Σε αυτό το σημείο θα θέλαμε να αναφέρουμε ένα πολύ πρόσφατο παράδειγμα του πως οι νέοι τρόποι αγώνα που δίνονται από τους ριζοσπάστες, γρήγορα γίνονται οι κυρίαρχοι και πανταχού παρόντες τρόποι αλλοτριωμένης επιβίωσης στον καπιταλισμό. Το 1999, το Indymedia αναπύχθηκε στο Σιάτλ ως ένας τρόπος να σπάσει ο καπιταλιστικός έλεγχος των ΜΜΕ, μέσω της αποκεντρωμένης, συμμετοχικής παραγωγής περιεχομένου, δημοσίευσης και επεξεργασίας. Οι νέες προοπτικές επικοινωνίας που ανοίγονταν από τις τεχνολογικές εξελίξεις της εποχής του διαδικτύου είχαν ληφθεί από τους ριζοσπάστες ως νέες ευκαιρίες για αυτο-εκπροσώπηση και αυτοοργάνωση. Σε λιγότερο από μια δεκαετία, το διαδίκτυο είναι εξολοκλήρου κυριαρχούμενο από περιεχόμενο που παράγεται από το χρήστη (user-generated content) και αυτοεκπροσώπηση, από το Facebook στα ειδοσιογραφικά blogs –αλλά αυτό είναι σχεδόν εξολοκλήρου ελεγχόμενο από εταιρίες για το κέρδος. Τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης είναι το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα της σύγχρονης αλλοτρίωσης –ατομικότητες που απομονώνονται από κοινού– και είναι επίσης ευρέως διαδεδομένο ότι το Κράτος βασίζεται αρκετά στα κοινωνικά δίκτυα για να κατασκοπεύσει ακτιβιστές και ριζοσπάστες. Εν το μεταξύ (τουλάχιστον στις ΗΠΑ) το δίκτυο Indymedia έχει σε μεγάλο βαθμό πέσει σε αχρηστία. Η αλλαγή που οι ακτιβιστές του Indymedia επέφεραν στον τρόπο που επικοινωνούνταν οι ειδήσεις ήταν μια “ριζική” αλλαγή υπό την έννοια ότι ήταν δραστικά διαφορετικό με αυτό που προϋπήρχε, αλλά τα κοινωνικά κινήματα, ως κομμάτι αυτού, δεν ήταν αρκετά “ριζοσπαστικά” αφού δεν κατάφεραν να παρέμβουν επιτυχώς στη ρίζα της αλλοτρίωσης. Ως εκ τούτου, οι τακτικές εξελίξεις των ριζοσπαστών εκείνης της εποχής φαίνονται, εκ των υστέρων, να ήταν εθελοντικοί πειραματισμοί για την ανακάλυψη των νέων μορφών κυριαρχίας.

Οι αισιόδοξοι ριζοσπάστες και αναρχικοί πανηγυρίζουν για τις διάφορες μορφές που έχει πάρει το κίνημα των καταλήψεων –η διαδεδομένη χρήση της κατάληψης ως τακτικής, η δημιουργία αυτοοργανωμένων

κοινοτήτων κατασκήνωσης, η άρνηση αρχηγών και η λειτουργία γενικών συνελεύσεων με συναίνεση— αλλά πρέπει επίσης να λάβουμε υπόψη ότι ο πειραματισμός που προσφέρεται από αυτό το κίνημα μπορεί εν καιρώ να προλείανει το έδαφος της μελλοντικής καταπιεστικής κοινωνίας. Ο Douglas Rushkoff, θεωρητικός των μίντια και προοδευτικός συγγραφές, μίλησε υπερασπιζόμενος τις καταλήψεις, χαρακτηρίζοντάς τις ως “πρότυπα για έναν νέο τρόπο ζωής”. Σε ένα άρθρο του για το CNN, “Δοκιμάζοντας τη Νέα Κοινωνία”, εξηγεί ότι οι καταλήψεις αναπτύσσουν νέες κοινωνικές φόρμες, όπως ένα εναλλακτικό νόμισμα, που θα βοηθήσει την κοινωνία να αλλάξει από μια “ανταγωνιστική, ο κερδοσκόπος-τα-παίρνει-όλα” συμπεριφορά σε “αμοιβαίες βοήθειες” της “τοπικής παραγωγής και του εμπορίου, πιστωτικές μονάδες, αδέσμευτης πρόσβασης στις τεχνολογίες επικοινωνίας και βασισμένη στην συναίνεση δημοκρατία”. Εάν είναι να πιστέψουμε τον Rushkoff, οι καταλήψεις δεν είναι μια τακτική για την κατάργηση του καπιταλισμού και της κυβέρνησης αλλά οι καταλύτες για την προσαρμογή που χρειάζονται για να επιβιώσουν μετά την κρίση. Αυτό το επιχείρημα φιλοφρονεί τη θέση ενός άρθρου της καπιταλιστικής εφημερίδας *International Business Times* με τίτλο, “Σώζοντας τον Καπιταλισμό από τους Καπιταλιστές”, που εξηγεί ότι οι καταλήψεις πρέπει να γίνουν κατανοητές (από μια “προσυνεργατική καπιταλιστική” σκοπιά) ως “ο πρώτος γύρος μιας διαδικασίας μεταρρύθμισης” για “οικονομική και δημοσιονομική μεταρρύθμιση” ενάντια στο “ρίσκο και την απληστία” που προκάλεσε την κατάρρευση του 2008. Αυτό μας φέρνει στο μυαλό την ατυχή εικόνα καταληψιών να κουβαλάνε πλακάτ που γράφανε “Δεν είμαστε αντι-καπιταλιστές· είμαστε αντι-άπληστοι!”.

Εάν οι καταλήψεις δεν μπορούν να αναπτύξουν στρατηγικές που πραγματικά θα απειλήσουν τον καπιταλισμό, το καλύτερο που θα είναι σε θέση να ολοκληρώσουν είναι μια αυτοδιαχειριζόμενη λιτότητα. Ενώ η οικονομία δεν μπορεί ή δεν θα είναι σε θέση να παρέχει δουλειές και στέγαση για τους ανθρώπους και ενώ το κράτος κόβει το πενιχρό ποσό των κοινωνικών δαπανών που υπήρχε έως τώρα, αυτοοργανωμένες κατασκηνώσεις παρέχουν τροφή, αυτοσχέδιο καταφύγιο, διασκέδαση, μια αίσθηση κοινότητας, κάποια υποτυπώδη ιατρική περίθαλψη, δωρεάν μαθήματα όπως και επίσης την προσωπική ευχαρίστηση της συμμετοχής σε μια πολιτική διαδικασία. Αυτό το τελευταίο σημείο είναι σημαντικό, γιατί είναι κρίσιμο να καταλάβουμε πέρα από τα υλικά αγαθά, τι μπορούν να παρέχουν οι καταλήψεις σε ανθρώπους που δεν μπορούν πλέον να τα λαμβάνουν από το πολιτικό σύστημα. Την ίδια στιγμή που η απογοήτευση με τους δημοκρατικούς αντιπροσώπους φτάνει στα ύψη,

ο καπιταλισμός δεν έχει πια καμία χρήση για τους ανθρώπους που βασίζονταν στον διπλό ρόλο που τώρα στερούνται –εργάτης/καταναλωτής– τις ίδιες τους τις ταυτότητες. Αυτό θα μπορούσε να δημιουργήσει μια πολύ ασταθή κατάσταση για την εξουσία και μένοντας γυμνή θα συνέβαλε στην αύξηση γενικευμένων ταραχών –με εξεγέρσεις που είναι απολύτως παράλογες και ανεπικοινωνήσιμες με τη δημοκρατική κυβέρνηση και το κεφάλαιο να γίνεται “η γενική απεργία” της νέας εποχής.

Από αυτή την πλεονεκτική θέση, γίνεται ξεκάθαρο ότι ο πραγματικός κίνδυνος που αντιμετωπίζουν οι καταλήψεις είναι χειρότερος του συνθησιμένου χαρακτήρα της “βαλβίδας εκτόνωσης” που λαμβάνουν τα κοινωνικά κινήματα· μάλλον αυτό που θα μπορούσαμε να δούμε είναι η αυτοοργάνωση των κοινοτήτων για επιβίωση και την προσωπική ολοκλήρωση έξω από το δρόμο του καπιταλισμού που δεν έχει πια θέση για αυτούς στις αλυσίδες του. Η δημοκρατία μπορεί ακόμα να επιβιώσει –και να λειτουργήσει πιο αποτελεσματικά– ως ένα ολοκληρωτικό κοινωνικό μοντέλο, μετακινούμενη από τις κάλπες στις πλατείες, φορτωμένη στις καρδιές των καλοπροαίρετων πολιτών που κάνουν τις συνελεύσεις. Εάν το κίνημα των καταλήψεων μπορεί να γίνει μόνο επαναστατικό κατά το ήμισυ, είναι προάγγελος του χειρίστου είδους: ο ζωντανός θάνατος του καπιταλισμού με συμμετοχική λιτότητα· μια αντιστροφή ενός παλιού αναρχικού συνθήματος: η συντήρηση του παλιού κόσμου στο κέλυφος του νέου.

IV. Δυνατότητες

“Ο λαϊκός αγώνας δεν είναι, προφανώς, σε τέτοιο επίπεδο ώστε να χτυπήσει κάτι πολύ μεγάλο, αλλά όπως κάτι ατμόδες και υγρό δε θα πρέπει να συμπυκνωθεί πουθενά.” –Clausewitz

ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Για να μπορέσουμε να διακρίνουμε, μέσα στη χαώδη σύγχυση του κινήματος των καταλήψεων που ακριβώς κείτονται οι δυνατότητες, θα ήταν ενδεικτικό να παρατηρήσουμε τα σημεία που η εξουσία παρουσιάζεται η ίδια να απειλείται. Είναι σημαντικό ότι, για τους πρώτους 2 μήνες, οι περισσότερες πόλεις κάπως στήριζαν τις καταλήψεις, αρκεί αυτές να έμεναν σε αβλαβείς χώρους, χωρίς να διαταράσσουν τους μηχανισμούς εξουσίας που μπορούσαν. Στη Νέα Υόρκη, ο δήμαρχος Bloomberg ξαναβγήκε στη θέση αυτή, όταν το 2004 στις διαδηλώσεις ενάντια στο Bush,

η διοίκηση της πόλης ήταν πρόθυμη να σεβαστεί την “ελευθερία του λόγου”, αρκεί βέβαια αυτή να παρέμενε στα όρια του νόμου, και η αστυνομία δημιουργώντας ζώνες ελέγχου κράτησε αυτές εκτός της Wall Street.

Ένα λιγότερο γνωστό παράδειγμα το απεικονίζει: Στο Σιάτλ, οι καταληψίες κατασκήνωσαν σε ένα πάρκο στη καρδιά της οικονομικής περιοχής της πόλης. Ο δήμαρχος του Seattle, ένας προοδευτικός, επικύρωσε δημόσια τη κατάληψη ενώ ταυτόχρονα κάλεσε την αστυνομία να παρενοχλεί καθημερινά τους διαδηλωτές με την επιβολή του νόμου στο πιο παράλογο βαθμό της, περιλαμβάνοντας μια διάταξη του ενάντια στις σκηνές και ενάντια στο να κοιμάσαι στα δημόσια πάρκα. Ενώ οι διαδηλωτές υπέμεναν τη βροχή και τις αστυνομικές παρενοχλήσεις που συνελάμβαναν όποιον καθόταν κάτω με την ομπρέλα του, και έριχναν το φακό τους σε όποιον προσπαθούσε να κοιμηθεί, ο γενναιόδωρος δήμαρχος πρότεινε στους καταληψίες να μεταφερθούν στο περιβάλλοντα χώρο του δημαρχείου, όπου θα ήταν καλοδεχούμενοι και να σπύσουν τις σκηνές τους άλλα και να χρησιμοποιήσουν τις δημόσιες τουαλέτες. Μετά από μεγάλη συζήτηση μεταξύ των φιλελεύθερων, που ήταν πρόθυμοι να συνεργαστούν με τους αξιωματούχους της πόλης βλέποντας τη πρόταση ως μια νίκη, και των πιο ριζοσπαστικών συνιστωσών που ενστικτωδώς δυσπιστούν στις προσκλήσεις των ισχυρών, η κατασκήνωση αποφάσισε να μείνει στο πάρκο και να αντιμετωπίσει τις αστυνομικές παρενοχλήσεις. Οι καταληψίες του Σιάτλ τελικά μετέφεραν το καταυλισμό τους στο χώρο ενός πανεπιστημίου, όπου το μετέτρεψαν σε κέντρο οργάνωσης δράσεων ενάντια στις τράπεζες και στις καταλήψεις αποκλεισμένων σπιτιών στη περιοχή. Επειδή λοιπόν, το κίνημα επέλεξε σκοπίμως να διατηρήσει την αντιτιθέμενη δυναμική του, η αστυνομία συνέχισε να διεξάγει το πόλεμο με αυτό, όπως περιγράφηκε παραπάνω.

Όπως παρατηρήσαμε, είναι ακριβώς εκείνο το σημείο όπου οι καταλήψεις πέρασαν, τολμώντας, από τη συμβολική διαμαρτυρία στην ενεργή αντίσταση στους εξουσιαστικούς μηχανισμούς που η αστυνομία εξαπέλυσε με τη πιο βαριά, ωμή βία. Αν δεχθούμε, λοιπόν, ότι οι καταυλισμοί καθαυτοί δεν είναι απειλητικοί για το κράτος η το καπιταλισμό, και ότι η βίαιη καταστολή όποιου κινήματος κινείται στη κατεύθυνση των καταλήψεων ιδιωτικής περιουσίας αναδεικνύοντας έτσι ότι μπορεί να γίνει επικίνδυνο για την εξουσία, τότε πως εξηγούμε τις συντονισμένες εξώσεις των καταυλισμών στη Νέα Υόρκη, στο Πόρτλαντ, στο St. Louis, στο Salt Lake, στο San Francisco και στο Oakland λιγότερο από μια βδομάδα πριν. Χωρίς να παραγνωρίζουμε τη χρήσιμη προσφορά κάποιων λιγότερο γνωστών καταλήψεων, στην ανάλυση μας οι συντονισμένες εκκε-

νώσεις του κράτους είναι η απάντηση στη στρατηγική κλιμάκωση του κινήματος του Oakland ενάντια στο κεφάλαιο, και ο φόβος τους πως κάτι τέτοιο θα μπορούσε να διαδοθεί και να οδηγήσει σε καταλήψεις. Οι εξελίξεις στο Oakland εμπνέουν και είναι πρωτοφανείς. Από την αρχή του το κίνημα του Oakland ή η κομμούνα του Oakland, όπως το αποκαλούν κάποιοι, επέμεινε στην αυτονομία του τόσο από το κράτος όσο και από το κεφάλαιο. Η μορφή του δεν είναι ένας διαμαρτυρόμενος καταυλισμός άλλα μια ριζοσπαστικής συνεύρεση στην οποία η αστυνομία και οι πολιτικοί είναι ρητά ανεπιθύμητοι και οι νομοί τους όπως και η ιδιοκτησία του κεφαλαίου χλευάζονται. Έχει προκαλέσει ανοικτά την εξουσία της πόλης με τις πρόσφατες συγκρούσεις. Στη πραγματικότητα, η δήμαρχος του Oakland, που προσπαθούσε να παίξει το ίδιο παιχνίδι με το δήμαρχο του Seattle επικυρώνοντας τις καταλήψεις ενώ ταυτοχρόνως αναγνώριζε την αστυνομική βία ενάντια τους, κυνηγήθηκε από το εξαγριωμένο πλήθος όταν προσπάθησε να απευθυνθεί σε αυτό. Το σημαντικότερο είναι πως το κίνημα δεν αρκέστηκε να είναι μια εναλλακτική λύση για την κοινωνία έξω από αυτό, και αντέδρασε στη καταστολή με μια επιθετική κίνηση ενάντια στο κεφάλαιο: κάλεσμα σε γενική απεργία. Ενώ για λόγους στρατηγικής σαφήνειας η σημασία αυτού του γεγονότος δε θα πρέπει να είναι υπερβολική η να μυθοποιείται, θα πρέπει να σημειωθεί ότι αυτό το πρώτο κάλεσμα σε απεργία ύστερα από το 1946 δεν προήλθε από τους εκπροσώπους των εργατικών συνδικάτων, αλλά από την αυτόμη συνέλευση.

Η συντονισμένες εξώσεις που ακολούθησαν την γενική απεργία ήταν το προληπτικό χτύπημα του κράτους ώστε να προλάβει τέτοιες εξελίξεις να εξαπλωθούν. Όταν χιλιάδες διαδηλωτών εφόρμησαν και κατέλαβαν το δημαρχείο στη Madison, Wisconsin το 2011, οι μπάτσοι πρώτα περιφρουρούσαν δυναμικά τα γραφεία της κυβέρνησης, ενώ μετά αποσύρθηκαν ώστε το κίνημα ενάντια στη λιτότητα να πτηθεί αλλού: στα δικαστήρια. Είναι αλήθεια πως, στην εποχή μας, ο πραγματικός λόγος που οι μπάτσοι τόσο έκδηλα (σε βαθμό βίτσιου) προστατεύουν μια περιοχή είναι για να κρατήσουν έναν απείθαρχο πληθυσμό από το να ανακαλύψει ότι δεν υπάρχει τίποτα εκεί, και ότι η εξουσία κατοικεί κάπου αλλού. Οι εξελίξεις στο Oakland έχουν προκαλέσει το κράτος να εκδιώξει όσο περισσότερους κατασκηνωτές μπορεί, όχι γιατί δε θέλει ο κόσμος να είναι στα πάρκα (ή ακόμα πιο αστεία, λόγω των κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια που επικαλούνται οι τοπικές αρχές για να δικαιολογήσουν τις επιδρομές.) Αντ' αυτού, σπάζοντας τους κατασκηνωτές, το κράτος προσωρινά απέκοψε από το κόσμο τη δυνατότητα να ανακαλύψουν

πως οι πλατείες και τα πάρκα δε σημαίνουν τίποτα άλλο, παρά τη εκτροπή από τη καθημερινότητα, τη συνεύρεση, και μετά τη διάδοση των καταλήψεων οπουδήποτε αλλού, συμπεριλαμβάνοντας των μεγάλων αρτηριών εξουσίας του καπιταλιστικού συστήματος γύρω μας. Μόνο με την αμείλικτη συνέχιση του πολέμου ενάντια στη καθεστηκυία τάξη οι καταλήψεις μπορούν να γίνουν κομμούνες, και όχι εκείνο το πειραματικό έδαφος για το μετασχηματισμό του καπιταλισμού.

ΑΠΟ ΤΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΔΡΑΝΕΙΑ

Και μετά τι; Σε απάντηση των συντονισμένων εξώσεων, η κομμούνια του Oakland πέρασε πάλι στην επίθεση, αυτή τη φορά καλώντας σε συντονισμένο κλείσιμο των λιμανιών της δυτικής ακτής στις 12 Δεκεμβρίου. Όλα τα επαγγέλματα της δυτικής ακτής έχουν πλέον παραλύσει δίνοντας στους εργατές τη δυνατότητα να οργανώσουν τις επιθέσεις τους υπό την απειλή των επιθέσεων των μπάτσων σε πιο ουσιώδεις βάσεις. Η παγίδα που κείται μπροστά στους καταληψίες είναι να πέσουν σε ένα φαύλο κύκλο μαχών για να κρατήσουν τα πάρκα και να προστατέψουν χώρους, ειδικά αν αυτές οι μάχες διεξάγονται πλέον ως δικαστικά δράματα, όπως συμβαίνει σήμερα στη Νέα Υόρκη.

Αν και το να καταλάβει τα πάντα είναι ένας μεγάλος αλλά απαραίτητος στόχος για το, προς το παρόν, νέο κίνημα Occupy της Αμερικής, η έλλειψη αιτημάτων φαίνεται να επήλθε σχεδόν φυσικά. Παρόλο που ο Adbusters προέτρεψε τα αιτήματα να αποφασιστούν στη γενική συνέλευση στο Occupy Wall Street, μέχρι στιγμής το κίνημα δεν έχει παρουσιάσει επίσημα αιτήματα. Αυτό είναι προς το συμφέρον του. Το κίνημα Occupy είναι πάρα πολύ ακαθόριστο, ρευστό, χωρίς ηγέτες, και χαοτικό σε οποιαδήποτε προσπάθεια συναίνεσης σε μια λίστα αιτημάτων, και θα ήταν αντιφατικό και για κάθε λίστα αιτημάτων που θα μπορούσε να συγκεντρωθεί. Δεν έχει αποφασιστεί επίσημα αίτημα, και αυτή είναι η de-facto θέση ενός κινήματος του οποίου οι συμμετέχοντες δεν εκκινούν από ένα κοινό πολιτικό πρόγραμμα ή πλατφόρμα, αλλά από μια γενική δυσαρέσκεια και τη προτίμησή τους να μην συνεχίσουν τις δουλειές ως συνήθως.

Περιττό να πούμε, πως οποία προσπάθεια για να μιλήσει κάποιος εκ μέρους του κινήματος και προσφέρει ένα κατανοητό αίτημα προς την εξουσία, θα πρέπει να περιοριστεί και να σταματήσει, και αυτό γιατί είναι ευκολότερο να συμβεί σε ένα κίνημα που οργανώνεται μέσα από γενικές συνελεύσεις απ' ότι σε προηγούμενα κοινωνικά κινήματα οπου κυ-

ριαρχούσαν οι μη-κυβερνητικές οργανώσεις. Όσο περισσότερο το κίνημα Occupy δεν έχει σχέση με το καπιταλισμό, τους νομούς και τους προστάτες του, τόσο περισσότερο οι στόχοι του είναι ακατανόητοι προς την εξουσία, και αυτό είναι προς το καλύτερο. Αυτό που μερικοί περιγράφουν ως τη σύγχυση του κινήματος είναι στη πραγματικότητα μια από τις μεγαλύτερες δυνάμεις του, που συνεισφέρει στην ανεξέλεγκτη φύση του κινήματος. Αρνούμενο τα αιτήματα, ή όποιο διάλογο με την εξουσία, και παράλληλα επεκτείνοντας τις καταλήψεις, οι καταληψίες μπορούν να αρνηθούν να αναγνωρίσουν κάποια άλλη εξουσία πέρα από τη δική τους. Η απροσδιόριστη αντίθεση είναι μακράν πιο απειλητική προς την εξουσία από than articulate protest, οι οποίες μπορούν να απορροφηθούν και να επαναδιατυπωθούν μέσα στο σύστημα.

Η πιο επαναστατική δυναμική της κατάστασης δεν βρίσκεται στη κατασκευή μια μαζικής ταυτότητας εκ του κινήματος, αλλά στη διαστολή του Occupy κινήματος στη ρευστότητα του, στη κίνηση και στη πύκνωση της ομίχλης των μη-υποκειμένων συνειδητοποιώντας τις επιθυμίες τους και τις υλικές τους ανάγκες στο παρόν. Αυτό είναι πολύ μακρινό από τη σημερινή κατάσταση, και θα προϋπέθετε τη καταστροφή όλων των ταυτοτήτων που χρησιμοποιούνται ως φρούρια απ' τα οποία εφορμά ο αγώνας. Έχουμε δει ότι οι παλιές μορφές αγώνα, η γενική απεργία, δε μπορούν να προβάλλονται από τις παλιές δυνάμεις των εργατικών συνδικάτων ή των αριστερών κομμάτων, αλλά από την ασυνάρτητη κομμούνια του Oakland. Σε αυτό το καινούριο έδαφος θα γίνουμε μάρτυρες της σύγκρουσης της αδρανής αντίστασης και της ταυτότητας του πολίτη της μεσαίας τάξης, η οποία είτε θα σπάσει κάτω από τη πίεση ή θα αποδειχθεί τόσο δυνατή ώστε να μεταφέρει τις αξίες του παλιού κόσμου, τη κουλτούρα της δουλειάς, τη δημοκρατία και την αλλοτρίωση. Είναι αναγκαίο να καταστρέψουμε και τις ριζοσπαστικές ταυτότητες. Η αναρχία, με όλες τις προκαταλήψεις για το πως η επανάσταση τίθεται σε κίνηση, πρέπει να χάσει τον εξειδικευμένο ρόλο της στην ομίχλη, αλλά όχι την εξυπνάδα της. Είναι πιο σημαντικό να ανακαλύψεις καινούρια μονοπάτια να γενικεύσεις την επανάσταση, από το να έχεις το μεγαλύτερο το πιο σκληρό και τα πιο καταστροφικό black bloc. Αν είναι να έρθει μια εξέγερση, θα χρειαστούμε όσο το δυνατόν περισσότερους εξεγερμένους, όχι ειδικευμένους εξεγερμένους.

Είναι δίκαιο να αναγνωρίζουμε τις δυσκολίες και την απεραντοσύνη των καθηκόντων μιας επανάστασης που θέλει να δημιουργήσει και να διατηρήσει μια

αταξική κοινωνία. Μπορεί να ξεκινήσει σχετικά εύκολα, εκεί όπου οι αυτόνομες συνελεύσεις των προλετάρων, μην αναγνωρίζοντας κάποια εξουσία πέρα από τον εαυτό τους ή ιδιοκτησία κανενός απολύτως, τοποθετώντας τη θέλησή τους πάνω από τους νόμους και τις εξειδικεύσεις, θα καταργήσει τους ατομικούς διαχωρισμούς την εμπορευματική κοινωνία και το κράτος. Αλλά θα θριαμβεύσει μόνο επιβάλλοντας αυτή παγκόσμια, μην αφήνοντας έστω και μια σπιθαμή γης σε οποιαδήποτε μορφή αλλοτριωμένης κοινωνίας υπάρχει ακόμη.

Το κείμενο αποτελεί την εισήγηση της Fin και του Patck στην εκδήλωση.

Μήνυμα στους παρτιζάνους για την εξέλιξη της Γενικής Απεργίας

Είμαστε οι συνέπειες. Αυτό κατέγραψε η ποίηση της στιγμής, γραμμένο με σπρέι σ' ένα οδόφραγμα από σκουπιδοτενεκέδες έξω απ' το Occupy Oakland τις ώρες πριν την πολιορκία του από εκατοντάδες μπάτσους και την καταστροφή του. Μια απειλή, μια υπόσχεση, μα πάνω απ' όλα αυτό που σήμαινε η φράση ήταν πως ό,τι συμβαίνει τώρα στο Oakland δεν είναι απλά μια εφήμερη έκρηξη, ή μια ακόμη απ' τις ταραχές –μία το εξάμνο– που περνούν απ' την πόλη σαν κομήτες. Όχι, είναι μέρος μιας μακράς αλυσίδας. Υπάρχουν συνέπειες στα πράγματα που κάνουμε. Οι μέρες μας δεν είναι πια μια συλλογή από απλά συμβάντα και τυχαιότητες, μια τυχαία διανομή στιγμών χωρίς συνοχή. Επιτέλους, ό,τι συμβαίνει, συμβαίνει για έναν λόγο, ακόμα κι αν απ' την οπτική της κυρίαρχης τάξης αυτός ο λόγος φαίνεται σαν ένας καθαρός παραλογισμός. Επιτέλους, αυτό που συμβαίνει είναι αυτό που πρέπει να συμβεί, ακόμα κι αν απ' την οπτική της κυρίαρχης τάξης αυτή η αναγκαιότητα μοιάζει με εξαίρεση στον κανόνα. Είμαστε οι συνέπειες αυτές. Είμαστε τα καθαρά προϊόντα ενός πολιτικού και οικονομικού συστήματος που δεν μπορεί πια να εγγυηθεί για μας ούτε καν την επιβίωσή μας, πάνω στην οποία εξαρτάται η δική του επιβίωση, δεν μπορεί να μας παρέχει ούτε καν τις ανυπόφορες δουλειές και την εκπαιδευτική λοβοτομή των προηγούμενων δεκαετιών. Το ίδιο το αμερικανικό κράτος δεν μπορεί πια να εγγυηθεί την κοινωνική ειρήνη –ακόμα κι αν είχε την οικονομική άνεση να φυλακίσει ακόμα 2 εκατομμύρια ανθρώπους. Οι συνέπειες έφτασαν. Αφού περιόδευσαν τον κόσμο ως ταραχές και γενικές απεργίες, μαζικές κατασκηνώσεις σε πλατείες και σχεδόν επαναστάσεις, αυτές οι συνέπειες ήρθαν επιτέλους και στις παρακμάζουσες αμερικανικές πόλεις απ' τις οποίες ξεπήδησε πρώτα η κρίση.

Είμαστε όμως παραπάνω από απλές συνέπειες της κατάρρευσης του καπιταλισμού. Είμαστε επίσης οι φορείς της συνέπειας. Είμαστε ο αρμός μεταξύ του “εάν” και του “τότε”. Είμαστε αυτό που κάνει αυτό που πρέπει να συμβεί να συμβεί. Αν οδηγούμαστε στην κατάληψη της Oscar Grant Plaza απ’ τη φύση των συνθηκών, αληθεύει επίσης ότι το κάναμε τόσο συνειδητά, με διαύγεια σχετικά με τους σκοπούς μας, και με τις ελάχιστες υπεκφυγές. Ιδρύσαμε έναν χώρο θεμελιωμένο στην ελευθερία του να δίνεις και να παίρνεις κι όχι στην ανταλλαγή, έναν χώρο όπου για τον καθένα υπήρχε ένα γεύμα ή μια σκηνή, ένα εργαστήρι ή μια πολιτική συζήτηση, και αν ήθελε, ανοιχτή συμμετοχή στην κατάληψη σ’ ένα πλήθος διαφορετικών τρόπων (αν και η συμμετοχή δεν ήταν ποτέ και δέσμευση). Και το κάναμε αυτό με ανοιχτή έχθρα προς τους μπάτσους και τις δημοτικές αρχές, αρνούμενοι τις παγίδες τους να μπούμε σε διαπραγματεύσεις με κάθε ευκαιρία. Μια τέτοια κομμούνια μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από κάθε είδους φροντίδα, προσοχή, θέληση, αποφασιστικότητα και προσπάθεια. Αυτός ο χώρος ήταν, από πολλές απόψεις,

Όκλαντ, 25 Οκτώβρη 2011. Το πανό αριστερά γράφει *Oakland Commune*: η χαρακτηριστική υπογραφή της συνέλευσης της πόλης.

το αντίθετο του τυχαίου. Και πάλι, χωρίς να είναι ανοιχτός στο αυθόρμητο, χωρίς την ευαισθησία απέναντι στην τάξη των συμβάντων – με άλλα λόγια των “υλικών συνθηκών” – δε θα μπορούσε ποτέ να πραγματοποιηθεί. Η κρίση είναι η αναγκαία αλλά όχι και η ικανή συνθήκη για μια κομμούνια. Όταν γκρεμίσουμε τον φράχτη που η πόλη ύψωσε για να μας

αποτρέψει απ' το να επιστρέψουμε στην plaza, το κάναμε όχι μόνο επειδή έπρεπε, όχι μόνο επειδή το θελήσαμε, αλλά κι επειδή το επιλέξαμε.

Παραδόξως, ο μηδενισμός έχει γίνει η φιλοσοφία της μόδας μεταξύ των ριζοσπαστών αυτήν την ίδια ιστορική στιγμή που, για πρώτη φορά, οι άνθρωποι μπορούν να κάνουν πράγματα που πραγματικά μετράνε. Φυσικά, αν παίζει κανείς βάσει πιθανοτήτων, ο μηδενισμός είναι το πιο ασφαλές στοίχημα. Τα περισσότερα απ' όσα κάνουμε δεν έχουν σημασία. Το πιο πιθανό είναι ότι τον καπιταλισμό θα τον διαδεχθεί κάτι εξίσου άσχημο ή ακόμα χειρότερο, ή ακόμα και χρόνια ολικής καταστροφής. Επιπλέον, κάθε νηφάλια εκτίμηση του εχθρού, και της κατάστασης αυτών που έχουν κηρύξει την πλήρη αντιπαράθεσή τους με την υπάρχουσα κατάσταση πραγμάτων μπορεί να οδηγήσει μόνο στο συμπέρασμα ότι η οποιαδήποτε δύναμη ικανή να εγκαθιδρύσει έναν νέο τρόπο ζωής θα πρέπει να προκύψει όχι ως αποτέλεσμα μιας ετοιθελικής ανταγωνιστικής επιβολής αλλά ως απάντηση σε νέες ιστορικές εξελίξεις, νέες “αντικειμενικές συνθήκες” μεταξύ ανθρώπων που σήμερα, δεν είναι υπό καμία έννοια δεδηλωμένοι εχθροί του υπάρχοντος. Αυτό όμως που αγνοεί μια τέτοια οπτική είναι ότι και οι ίδιοι είμαστε ιστορία. Είμαστε μέρος αυτών των αντικειμενικών συνθηκών. Αυτός είναι ο λόγος που η στιγμή της κρίσης είναι τόσο σημαντική, επειδή είναι μια στιγμή όπου το ξόρκι της “αντικειμενικότητας” σπάει, όπου οι μυριάδες λειτουργίες και θεσμοί που είναι σχεδιασμένοι να διασφαλίζουν ότι ό,τι κι αν κάνουμε δεν έχει σημασία –απ' την αστυνομία ως τα πανεπιστήμια και τα ΜΜΕ– παύουν να λειτουργούν, όπου αδυνατούν να εκπληρώσουν το καθήκον τους: της εξουδετέρωσης, της απόκρυψης, της παραποίησης ή καταστολής του ανταγωνισμού. Η κρίση είναι η στιγμή όπου ό,τι κάνουμε αποκτά σημασία επειδή τα όργανα της διαχείρισης του ανταγωνισμού αποτυγχάνουν. Επειδή υπάρχουν οι συνέπειες.

Η κρίση είναι η συνθήκη. Είναι ο υποθετικός όρος της πρότασης, είναι το “εάν”, αλλά η κρίση δεν είναι ικανή από μόνη της να παράγει συνέπειες, να μετατρέψει το “εάν” σε τότε, μια συνθήκη σε μια συνέπεια. Βρέθηκαν τόσο πολλοί άνθρωποι –φίλοι και άγνωστοι– που έκαναν αυτό που έπρεπε να γίνει, που αναγνώρισαν την ευκαιρία! Τίποτε απ' αυτά δε γίνει έτσι απλά. Θέλει τεράστια προσπάθεια, συμμετοχή, ευφυΐα. Είναι ο καρπός από μακροχρόνιες συζητήσεις, φιλίες, εγχειρήματα. Τίποτε απ' αυτά δε θα πιστοποιηθεί ποτέ ανοιχτά, κανένα όνομα δε θα μαθευτεί, όμως ο καθένας από μας γνωρίζει την αφοσίωση και το πείσμα και το κουράγιο των φίλων μας, όπως και τα απίστευτα πράγματα που έχουν κάνει άνθρωποι τα ονόματα των οποίων δε θα μάθουμε ποτέ. Γνωρίζου-

με τί χρειάστηκε: απ' τα πιο βαρετά καθήκοντα στα πιο συναρπαστικά, ήταν όλα τους απαραίτητα.

Δυο χρόνια πριν, η “κατάληψη” ήταν τυχοδιωκτισμός ή πρωτοποριακός ελιτισμός, μια βουτιά αυτοκτονίας τρελαμένων περιθωριακών που οχυρώνονταν σε πανεπιστημιακά κτίρια ή έστηναν συγκρούσεις στους καταναλωτικούς διαδρόμους των πανεπιστημιούπολεων ή έκαναν παρανοϊκές διαδηλώσεις στους αυτοκινητοδρόμους. Τα πανό τους έγραφαν “εμείς είμαστε η κρίση” γιατί εμείς ήμασταν, ήμασταν η πρώτη έκφραση μιας κρίσης που θα γενικευόταν, τα παρανοϊκά παιδιά ενός παρανοϊκού κόσμου. Όμως τώρα δεν είμαστε απλά η κρίση. Μεγαλώσαμε πλέον, αποφοιτήσαμε (ακόμα κι όσοι από μας δεν πήγαμε ποτέ στο κολλέγιο ή ήμασταν ήδη μεγάλοι τότε). Είμαστε η συνέπεια. Πέρασαμε απ' τα πανεπιστήμια χωρίς μέλλον στις χωρίς παρόν πλατείες των πόλεων μας, απ' τους χώρους σχηματισμού της εργατικής δύναμης προς τους χώρους κυκλοφορίας της, και τελικά, με τη γενική απεργία, στον χώρο της εκμετάλλευσης. Όσο μικροί κι αν ήμασταν, οι φωτοβολίδες μας αυτές έλαμψαν μες την νύχτα: μας προμήθευσαν με στιγμές θεωρητικοποίησης και πρακτικής επεξεργασίας των όσων βρίσκουμε τώρα, επιτέλους, στην καρδιά κάθε πόλης μας. Το σύνθημα *Occupy Everything*, κατάληψη στα πάντα, κάποτε εξωφρενικό, είναι πλέον κοινότυπο. Αν και μέχρι τώρα η κατάληψη έμεινε προσδεδεμένη στην μισο-δημόσια ιδιοκτησία –πανεπιστημιακά κτίρια και πάρκα– η γενική απεργία τώρα αποκαλύπτει μια δυνατότητα κατάληψης στην ίδια την ιδιωτική ιδιοκτησία. Μπορούμε να ξεκινήσουμε παίρνοντας τα πράγματα που πραγματικά θέλουμε κι έχουμε ανάγκη: θα χρειαστούμε κτίρια για να επιβιώσουμε τους χειμερινούς μήνες, για παράδειγμα. Θα υπάρξουν συνέπειες στο τί θα κάνουμε στις 2 Νοέμβρη. Ας τις κάνουμε όσο το δυνατόν πιο άγριες και όμορφες γίνεται.

The Society of Enemies

Πηγές: Το πρωτότυπο κείμενο δημοσιεύτηκε στο <http://www.bayofrage.com/from-the-bay/a-message-to-the-partisans-in-advance-of-the-general-strike/> ενώ η ελληνική μετάφραση έγινε από το Πρακτορείο Rioters: <http://rioter.info/2011/11/02/%CE%BFccupyOakland/>

Προαισθήματα...

για το Occupy και τους αγώνες χωρίς αιτήματα

Οι επερχόμενες καταλήψεις θα ξεφυτρώνουν παντού χωρίς αρχή και τέλος, και χωρίς τα μέσα να διαλυθούν. Όταν συμβεί αυτό, θα είμαστε επιτέλους έτοιμοι να τις εγκαταλείψουμε.

Όταν γράφαμε τα παραπάνω τον Δεκέμβριο του 2008 στην πόλη της Νέας Υόρκης, μετά την κατάληψη ενός πανεπιστημιακού κτιρίου στη Union Square, αντιμετωπιστήκαμε σαν ιδεαλιστές νεαροί, μηδενιστές αναρχικοί, ακόμη και φασίστες παρακρατικοί. *Ποιά είναι τα αιτήματά σας; ρωτούσαν. Και τί προτείνετε; αναρωτιόντουσαν. Να καταλάβουμε τα πάντα; ξί-νιζαν.*

Αλίμονο. Τα προαισθήματά μας έχουν ξεπεραστεί.

Ήταν απλά θέμα χρόνου. Με το πρώτο ξέσπασμα της κρίσης το φθινόπωρο του 2008, τα αποτελέσματά της ήταν διάχυτα, με τα άτομα σ' ολόκληρη τη χώρα να τα νιώθουν ταυτόχρονα αλλά όχι από κοινού. Οι φοιτητές, που έχουν τόσο τον χρόνο να δράσουν και να σκεφτούν ελεύθεροι απ' την προστατική της εργασίας, ήταν φυσικά οι πρώτοι που αντέδρασαν. Με την εξέγερση στην Ελλάδα να κοχλάζει, και μια κρίση νομιμοποίησης της αμερικανικής οικονομίας μπροστά τους, καταλήψεις χωρίς αιτήματα εξαπλώθηκαν από την Νέα Υόρκη στην Καλιφόρνια, εμπλέκοντας χιλιάδες. Τα αιτήματα είναι άνευ νοήματος, όταν κανείς δεν πρόκειται να σε ακούσει, κι έτσι το μόνο πραγματικό αίτημα ήταν η ίδια η κατάληψη. Ανώριμο ίσως, όχι όμως και ανόητο. Με τις κατασχέσεις να αυξάνονται γεωμετρικά, και την ανεργία να εκτοξεύεται στα ύψη, η κατάληψη του χώρου και των μέσων διαβίωσης είναι η πιο αυτονόητη δράση. Στις πιο απολίτικες απ' τις Δυτικές δημοκρατίες, πρέπει να δημιουργήσει κανείς πρώτα τους χώρους απ' όπου θα προκύψει η πολιτική.

Αλλά οι φοιτητές από μόνοι τους δεν είναι τίποτα. Πόσο μάλλον οι αριστεροί ριζοσπάστες απ' αυτούς.

Πάντοτε με το ένα πόδι στην εργασία και το άλλο έξω απ' αυτήν, οι φοιτητές μπορούν να εκφράσουν τη δυσφορία γι' αυτό που έρχεται, κι όχι γι' αυτό που έχει ήδη έρθει. Εδώ προκύπτει και το θεωρητικό πλεονέκτημα του τρέχοντος κύματος καταλήψεων, που παίρνει ως σημείο αφετηρίας του όχι το λεπτατημένο μέλλον, αλλά το διαλυμένο παρόν. Από δω, δε χρειάζεται κανείς πλέον να "πείσει" τους άλλους για το τί "μπορεί να συμβεί". Είναι μάλλον το ίδιο το παρόν που γκρεμίζεται κάτω απ' τα πόδια όλων. Και μόνον όσοι ζουν σε ουρανοξύστες μπορούν να αποφύγουν τα πρώτα γκρεμοτσακίσματα.

Το *Occupy Wall Street* και οι επακόλουθοι πολλαπλασιασμοί του ακολουθούν την τροχιά των αμερικανικών κοινωνικών αγώνων που ξεκίνησαν απ' τις εργατικές ταραχές μετά τον εμφύλιο πόλεμο και συνέχισαν μέχρι τις πιο πρόσφατες αναζωπυρώσεις των διαδηλώσεων της αντιπαγκοσμιοποίησης των αρχών της δεύτερης χιλιετηρίδας. Τί είναι αυτή η τροχιά; Με απλά λόγια, στο ξεκίνημα της νεοϊδρυθείσας δημοκρατίας της Αμερικής, οι εργαζόμενοι πληθυσμοί διεκδικούσαν λιγότερες ώρες εργασίας και καλύτερο μισθό, με ανεξάρτητη δική τους εκπροσώπηση και συλλογικά δικαιώματα διαπραγμάτευσης. Αυτά τα συγκεκριμένα αιτήματα, που ορισμένες φορές αναμείχθηκαν και ορισμένες φορές βρέθηκαν σε σύγκρουση με τα αιτήματα για τη ψήφο των γυναικών και τα πολιτικά δικαιώματα, υποστηρίχθηκαν από μαζικά κύματα βίας: απεργίες, καθιστικές διαμαρτυρίες, οδομαχίες, ταραχές, λεηλασίες, εμπρησμούς. Ενώ απαιτούσαν συγκεκριμένες εγγυήσεις για τη ζωή τους με τα λόγια τους, με τα έργα τους δεν απαιτούσαν τίποτα απολύτως απ' τα κατεστραμμένα εργοστάσια και τραίνα που άφηναν πίσω τους.

Ο μέσος αμερικάνος πολίτης, το 99%, απ' την ανασυγκρότηση στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αναβαπτίστηκε στο αίμα και ευλογήθηκε με μια πληθώρα υλικών κερδών. Η ενασχόληση των πολιτών με την πολιτική υποχώρησε προς στην απόλαυση των νέων εμπορευμάτων που βρέθηκαν στο προσκήνιο. Με μια σχετική ειρήνη που κερδήθηκε για τους λευκούς εργαζομένους, η σφαίρα της πολιτικής άνοιξε για το άλλο κομμάτι του 99%, για τον μαύρο πληθυσμό. Ο αργόσυρτος μεταπολεμικός αγώνας για πολιτικά δικαιώματα εξερράγη στη δεκαετία του '60, όχι μόνο με αιτήματα για ίση μεταχείριση και σεβασμό, αλλά επίσης αιτήματα για ένταξη στα υλικά κέρδη που είχε προσωρινά διασφαλίσει για τον εαυτό του ο λευκός εργαζόμενος πληθυσμός. Αυτά τα πολιτικά και κοινω-

νικά αιτήματα διατυπώθηκαν στην Ουάσιγκτον και τη Σέλμα, ήταν μόνο το προσκόνιο μιας κολοσσιαίας βουβής οργής που μαινόταν στο φόντο, γκρεμίζοντας τις γεμάτες εμπόρευμα βιτρίνες του Νιούαρκ, του Ντιτρόιτ, του Λος Άντζελες, του Όκλαντ, του Σικάγο, και σχεδόν κάθε μητροπολιτικής γειτονιάς στην Αμερική. Η αυτοκαταστροφή των δικών τους γειτονιών ήταν το σημάδι ότι δεν είχαν “τίποτα να χάσουν”, μια πολιτική θέση που δεν μπορεί παρά να κερδίζει.

Καθώς το κίνημα για ισότητα και πολιτικά δικαιώματα κορυφώθηκε, η νεολαία και τα αντιπολεμικά κινήματα των μέσων του '60 και των αρχών του '70 κέρδισαν έδαφος. Κάνοντας δικό τους το φυσικό μήνυμα των φυλετικών ταραχών –ότι δεν υπάρχει νίκη χωρίς αγώνα– οι νέοι ριζοσπάστες ανέμειξαν παλιές εργατικές τακτικές με τις στρατηγικές των πολιτικών δικαιωμάτων, παράγοντας μια ιδεολογία που υποστήριξε το δικαίωμά τους να γευτούν τους καρπούς της αμερικανικής κοινωνίας. Τα πάντα μπορούσαν να αρπαχθούν, τα πάντα θα ‘πρεπε να ήταν δικά μας. Η ιδιαιτερότητα των πολιτικών κινήματων την περίοδο αυτήν ήταν στη φύση των γενικών αιτημάτων τους: ελευθερία, ισότητα, ειρήνη, τα πάντα.

Όμως ο αγώνας για ένα ολικό αίτημα έσπασε στα μέσα της δεκαετίας του 1970, όταν η κρίση στην αμερικανική οικονομία οδήγησε σε μια νέα ταξική επίθεση σ’ αυτούς που κάνουν τη χώρα να κινείται. Αυτή η επίθεση είναι σε εξέλιξη. Δε χρειάζεται πλέον να δοθεί τίποτα σ’ αυτούς που απαιτούν, οι επιχειρήσεις και οι κυβερνήσεις δε δεσμεύονται πια απ’ τους υπαλλήλους τους και τους πολίτες τους. Αυτή η νέα σχέση μεταξύ κυβερνόντων και κυβερνωμένων, μεταξύ ιδιοκτητών και εργατών, ονομάστηκε λιτότητα. Απ’ αυτό το σημείο κι έπειτα, όσα κερδήθηκαν τον προηγούμενο αιώνα σιγά-σιγά υποχώρησαν. Οι πραγματικοί μισθοί καθλώθηκαν ενώ οι τιμές αυξήθηκαν, η εισοδηματική ανισότητα τινάχθηκε στα ύψη ενώ η ανεργία κορυφώθηκε, αφάνταστος πλούτος παράχθηκε ενώ απίστευτα λίγοι τον ιδιοποιήθηκαν –το αμερικανικό όνειρο αγορασμένο με κακή πίστωση, πληρωμένο με πανύψηλο επιτόκιο, μόλις μαλάκωσε με ένα εισιτήριο για τον κινηματογράφο. Τί μπορεί να διεκδικήσει πια κανείς όταν δεν υπάρχει τίποτα να του δώσουν;

Το να ΜΗΝ έχει κανείς αιτήματα, δεν είναι κάποια έλλειψη αλλά μια αντιφατική επιβεβαίωση της εξουσίας του όσο και της αδυναμίας του. Πολύ αδύναμος ακόμα και για να αποπειραθεί να πάρει κάτι απ’ αυτούς που κυριαρχούν την εργατική ζωή, και ταυτόχρονα πολύ ισχυρός για να προσπαθήσει και να καταφέρει μια άμεση οικειοποίηση της ψυχής του, του χρόνου του και της δραστηριότητάς του μακριά από την εκ-

προσώπων. Ένας αγώνας χωρίς αιτήματα φανερώνει τη συνολικότητα των εχθρών εναντίον των οποίων μάχεται κανείς και την ενότητα όσων τους αντιμάχονται. Ένας τέτοιος αγώνας “*δε διεκδικεί κανένα συγκεκριμένο δικαίωμα επειδή τα βάσιμα που υποφέρει δεν είναι κάποιο συγκεκριμένο κακό αλλά ένα κακό γενικό*”. Αυτό το “γενικό κακό” είναι η απρόσωπη δομή της εκμετάλλευσης που βρίσκεται στην καρδιά του οικονομικού μας συστήματος – η εκβιαστική πώληση του χρόνου και της δραστηριότητας μιας ολόκληρης ζωής ενός σε έναν άλλον με αντάλλαγμα έναν μισθό– κάτι που δεν μπορεί να ξεπεραστεί από καμιά συγκεκριμένη αλλαγή, παρά μόνο από μια συνολική.

Ωστόσο, ο αγώνας χωρίς αιτήματα δεν είναι “ριζοσπαστικός” επειδή δεν έχει αιτήματα, όπως και ο αγώνας για καλύτερους μισθούς δεν είναι “ρεφορμιστικός” επειδή έχει αιτήματα. Πιο σημαντικό από τα αιτήματα που εγείρονται εναντίον της εξουσίας είναι οι απαιτητικές υπευθυνότητες που φέρει η ίδια η κατάσταση. Η ιδιαιτερότητα της τρέχουσας στιγμής είναι η σαφής αναγνώριση απ’ τους ίδιους τους ανθρώπους, δημόσια, μαζί, δυνατά, αόριστα, της δικής τους κατάστασης στην κατάσταση των άλλων. Οι μορφές αυτής της συνάντησης, αν και θεαματικές, δεν είναι τίποτα συγκρινόμενες με τα περιεχόμενά τους. Τα ζητήματα της εργασίας, του χρήματος, της κοινότητας, της οικογένειας, του φύλου, του χρώματος, του χρόνου, της τάξης, της εκπαίδευσης, της υγείας, των μέσων, της εκπροσώπησης, της τιμωρίας και της πίστης δεν έχουν πια ατομικές απαντήσεις. Το να σκεφτούμε πάνω σ’ ένα απ’ αυτά σημαίνει να σκεφτούμε πάνω σ’ όλα τους, και το να σκεφτούμε πραγματικά πάνω σ’ όλα αυτά απαιτεί μια κατάληψη δίχως τέλος. Οι καταλήψεις χωρίς τέλος είναι απεριόριστες κι ελεύθερες, όχι απλά επειδή βρίσκονται παντού και διαρκούν επ’ αόριστον, αλλά επειδή δεν υπάρχει τίποτα έξω απ’ αυτές που να τις καθορίζει εκτός απ’ αυτές τις ίδιες. Το ξεπέρασμα των καταλήψεων είναι η πρακτική πραγματοποίηση μιας τέτοιας ελευθερίας, ένα καθήκον που δεν μπορεί παρά να επιτευχθεί ιστορικά.

Προσοχή: υπάρχει μια λογική εδώ, λόγω των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων που γίνονται ακόμα πιο ξεκάθαρες χάρις στην τρέχουσα έλλειψη κατάλληλων εννοιών για να την αντιληφθούμε. Η κύρια προϋπόθεση του 99% συνθέτει τέλεια την οικουμενική κενότητα του σύγχρονου αμερικάνου, εκφράζοντας πλήρως ολόκληρη την ύπαρξή του χωρίς συσχέτιση με μια καθορισμένη ποιότητα. Η αλήθεια των καταλήψεων δεν έγκειται μόνο στην ουσία τους, αλλά και στα υποκείμενά τους. Η ελάχιστη προϋπόθεση της κατάληψης εντοπίζει τα υποκείμενα του συλλογισμού σε έναν συγκεκριμένο χώρο και χρόνο. Όσο δένονται μεταξύ τους μέσω

υλικών σχέσεων αλληλεξάρτησης, καταλήγει τελικά κανείς πως ούτε καν η επανάσταση δεν είναι αδύνατη.

Η νέα εποχή είναι βαθιά επαναστατική, και το ξέρει. Σε κάθε επίπεδο της σύγχρονης κοινωνίας, κανείς δεν μπορεί και κανείς δε θέλει να συνεχίσει όπως πριν. Κανείς δεν μπορεί να διαχειριστεί ειρηνικά την πορεία των πραγμάτων από τα κορυφαία κλιμάκια πλέον, καθώς ανακαλύπτουν ότι οι πρώτοι καρποί της κρίσης της οικονομίας δεν είναι μόνο ώριμοι, αλλά έχουν στην πραγματικότητα αρχίσει να σαπίζουν. Στη βάση, κανείς δε θέλει να αποδεχθεί τί συμβαίνει γύρω του, και το αίτημα για ζωή έχει γίνει πλέον το επαναστατικό πρόγραμμα. Το μυστικό όλων των “άγριων” και “ακατανόητων” αρνήσεων που κοροϊδεύουν την παλιά τάξη είναι η αποφασιστικότητα να γράψουμε τη δική μας ιστορία.

Το *Occupy Wall Street* είναι η πρώτη μεγάλη αμερικανική απάντηση στην οικονομική κρίση του 2008. Αλλά η οικονομική κρίση του 2008 είναι η πρώτη μεγάλη συνέπεια της αποτυχημένης απάντησης στην κρίση της δεκαετίας του 1970. Στην πραγματικότητα, η καθυστερημένη ταξική σύγκρουση των τελευταίων τριών δεκαετιών, στις οποίες οι Αμερικανοί καλή τη πίστει χάρισαν στις επιχειρήσεις και στην κυβέρνηση μια ολόκληρη γενιά προκειμένου να διορθώσουν το πρόβλημα, και τώρα γύρισαν για να πάρουν εκδίκηση. Ο χρόνος της αναμονής τελείωσε. Η εποχή της λιτότητας έχει φτάσει τα όριά της. Το να καταλάβουμε τα πάντα χωρίς αιτήματα δεν είναι παρά το πρώτο βρεφικό βήμα στα γιγαντιαία παπούτσια του νέου αμερικανικού προλεταριάτου.

Q. Libet, 20 Οκτώβρη 2011

Πηγές: Το πρωτότυπο κείμενο δημοσιεύτηκε στο <http://juralib.noblogs.org/2011/10/29/premonitions-sur-les-occupations-aux-etats-unis/> ενώ η ελληνική μετάφραση έγινε από το Πρακτορείο Rioters: <http://rioter.info/2011/10/31/premonitions/>

Η μπροσούρα αυτή τυπώθηκε σε μικρό αριθμό αντιτύπων και διατίθεται χωρίς αντίτιμο. Αφορμή για την έκδόσή της ήταν μια εκδήλωση-συζήτηση για το Occupy everything, το κίνημα των καταλήψεων στις ΗΠΑ που το φθινόπωρο του 2011 και επί δύο μήνες κατέλαβε κεντρικές πλατείες σε εκατοντάδες πόλεις και συγκέντρωσε χιλιάδες ανθρώπους σε διαδηλώσεις και συγκρούσεις. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 25 Νοέμβρη του '11 στην κατάληψη πατησίων 61 & σκαραμαγκά με την παρουσία δύο αμερικανών συντρόφων.

Νοέμβριος 2011